

PORT OF MOERDIJK

JAARVERSLAG

2021

PORT OF MOERDIJK

JAARVERSLAG

2021

2021

Vastgesteld door de directie
op 22 april 2022

F.J. van den Oever
Directeur

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2021

I.	VOORWOORD DIRECTIE	7
II.	PROGRAMMA COMMERCIELE EXPLOITATIE	9
	Exploitatie droog	9
	Exploitatie nat	10
III.	PROGRAMMA RUIMTELIJKE ONTWIKKELING, MILIEU EN DUURZAAMHEID	12
	Ruimtelijke ontwikkeling	12
	Milieu	13
	Duurzaamheid	15
IV.	PROGRAMMA VEILIGHEID & HAVENMEESTER	17
	Veiligheid	17
	Havenmeester	19
V.	PROGRAMMA INFRASTRUCTUUR EN BEHEER	22
	Infrastructuur	22
	Beheer nat	23
	Beheer droog	24
VI.	PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING	27
	Bestuur, Strategie en Public affairs	27
	Juridische zaken	28
	Financiën	29
	Communicatie	30
	Personeel en Organisatie	31
	Informatisering en Automatisering	33
	Facilitaire zaken	34

VII.	BIJLAGEN	35
	Facts & figures	35
	Personalia en nevenfuncties Directie en Raad van Commissarissen	39
	Organigram	42

Jaarstukken 2021

BESTUURSVERSLAG	46
VERSLAG VAN DE RVC	56
BALANS PER 31 DECEMBER 2021	58
WINST- EN VERLIESREKENING 2021	60
KASSTROOMOVERZICHT	61
ALGEMENE TOELICHTING EN GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE	
VERSLAGGEVING	62
TOELICHTING OP DE BALANS	80
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN	94
TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING	95

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE DE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	106
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT*	108

* De controleverklaring heeft betrekking op de in het jaarverslag opgenomen jaarstukken over 2021

NB Vanwege afrondingen van bedragen kunnen afrondingsverschillen in de tabellen van dit jaarverslag staan.

Jaarverslag 2021

I. Voorwoord directie

Onze aangescherpte bedrijfsstrategie zorgt ervoor dat het havenbedrijf beschikt over een duidelijke koers en dat heeft zich vertaald in de bedrijfsbrede resultaten van het afgelopen jaar.

Ondanks de Brexit en de coronapandemie was 2021 wederom een jaar met groei in de haven voor zowel de binnenvaart als de zeevaart. De totale overslag steeg met 8% tot 17.824 miljoen ton. De zeevaart nam met 2.027 schepen 10% van die groei voor haar rekening en de binnenvaart met 12.241 schepen 5,9%.

De netto-omzet bedraagt € 23.285.293 en bestaat voor € 6.661.140 uit haven- en kadegelden, voor € 14.054.545 uit erfpacht en verhuurde gronden en voor € 2.569.608 uit vergoedingen. Het resultaat voor belastingen komt uit op € 14.098.528 positief en na belastingen op € 11.057.969 positief.

Nieuwe bedrijven zoals Air Liquide en Frigo vestigden zich het afgelopen jaar op Port of Moerdijk. Lidl en MM Metal Recycling zijn voorbeelden van bedrijven die kiezen voor een verdere verankering in ons haven- en industriegebied en breiden de bestaande activiteiten en locaties verder uit.

Na een jarenlange aanloop krijgt Logistiek Park Moerdijk (LPM) nu echt vorm. Het eerste bedrijf dat zich op LPM gaat vestigen is DSV. DSV is een bekende speler op haven- en industrieterrein Moerdijk en momenteel nummer 1 in de Top 100 Logistieke Dienstverleners in Nederland. Het bedrijf heeft getekend voor de ontwikkeling van meer dan 200.000 m² opslag en distributie en neemt daarvoor de hele eerste fase van meer dan 34 hectare grond af.

Met behulp van een Europese subsidie zijn meerdere overgangen beveiligd, is de spoorterminal geschikt gemaakt voor 740 meter-treinen en een derde terminalspoor aangelegd. Tijdens deze omvangrijke klus zijn meteen ook de kades opgeknapt en het terminal terrein van CCT verbeterd.

De groei van Port of Moerdijk vertaalt zich ook naar de werkgelegenheidscijfers. De werkgelegenheid steeg van 18.705 arbeidsplaatsen in 2020 naar 19.070 in 2021. Van de directe werkgelegenheid (10.019) is 62,3% woonachtig in Brabant.

De aangescherpte koers die wij samen met onze Raad van Commissarissen en Aandeelhouders hebben uitgestippeld en verwoord in onze Corporate Strategy helpt ons te blijven focussen op onze hoofdpogaven met oog voor nieuwe trends en ontwikkelingen. Wij zijn klaar voor verdere groei en ontwikkeling door als vertrouwd partner te verbinden met oog voor het maatschappelijk belang.

Voor het uitgebreide bestuursverslag en het verslag van onze Raad van Commissarissen verwijzen wij graag naar onze jaarstukken.

Ferdinand van den Oever

Directeur

II. Programma Commerciële exploitatie

Exploitatie droog

Visie

Het haven- en industrieterrein Moerdijk ontwikkelt zich tot hét knooppunt van duurzame logistiek en procesindustrie in de Vlaams-Nederlandse Delta. Het chemisch cluster van Moerdijk vormt in 2040 samen met de andere havens in deze delta één petrochemisch complex van wereldschaal, dat zich onderscheidt door duurzaamheid, efficiency, ruimtelijke kwaliteit en kennis. Om dit te bereiken heeft Moerdijk een concurrerend vestigingsklimaat met concurrerende uitgifteprijsen van gronden.

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf wil een concurrerende positie innemen als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Om deze positie te bereiken, werkt het havenbedrijf aan concurrerende uitgifteprijsen van gronden en zorgt het voor een goede weg-, water-, buisleiding- en spoorinfrastructuur. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden voor een goed vestigingsklimaat.

Het havenbedrijf richt zich op een gronduitgifte van ten minste 10 hectare in 2021, het vullen van ongebruikte kavels in bezit van derden en het invullen van bestaande bouw. Daarbij kiest het havenbedrijf specifiek voor het versterken en uitbouwen van bedrijven uit de topclusters chemie en biobased economy (Industrial Park Moerdijk) en logistiek, zowel in bestaand havengebied als op het Logistiek Park Moerdijk. Vanuit de cluster-gedachte streven we naar het juiste bedrijf op de juiste plaats. Daarbij kijken wij naar zuinig ruimtegebruik en optimale synergie tussen bedrijven onderling om sterke clusters van bedrijven te bouwen.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Uitgifte LPM fase 1

DSV, nummer 1 logistiek dienstverlener Nederland, heeft getekend voor een ontwikkeling van meer dan 200.000m² hoogwaardige opslag en distributie op ontwikkelcel 1 ter grootte van 34,6 hectare. DSV verwacht in 2022 te starten met de bouw en in 2023 operationeel te zijn. Voor fase 3 lopen de onderhandeling met wederom één partij. Deze partij ziet de ontwikkeling op LPM, circa 35 hectare, als strategische locatie voor haar activiteiten op het gebied van Value

Added Logistics en Value Added Services. Naar verwachting zal in 2022 het contract afgesloten worden.

2. Ontwikkeling van het kadedeel IPM

Het kadedeel IPM zal grotendeels ten dienste komen te staan van bedrijven die zich nog op het IPM gaan vestigen, ter versterking van de shortsea strategie en de verduurzaming van het chemisch cluster. Concrete nieuwe vestigers zijn in 2021 uitgebleven. De ontwikkeling van de kade, welke afhankelijk is van het type overslag, zal plaatsvinden na voldoende zicht op de te vestigen bedrijven.

3. Binding met bedrijfsleven

Naast de bestaande Spoor-, Industrie- en Shortseatafel is in 2021 de Logistiek-tafel opgericht. Terugkerende onderwerpen op deze tafels zijn gezamenlijke marketingactiviteiten, groeiambitie en efficiency op het spoor, het zoeken naar gezamenlijke decarbonisatie-initiatieven, Cluster Energie Strategie (CES), walstroom voor shortsea en het gezamenlijke gesprek met de Gemeente Moerdijk over het vestigingsklimaat voor logistiek dienstverleners.

Exploitatie nat

Visie

Het havenbedrijf zet in op duurzame groei van de overslag in de haven tot 26 miljoen ton in 2030. Het verhogen van de goederenoverslag is van belang om de kritische massa te generen die noodzakelijk is om nieuwe shortsealines aan te trekken. Ook is de groei in goederenoverslag nodig voor de verdere uitbouw van Moerdijk als multimodaal logistiek topcluster. Als 'extended gate' is de haven van Moerdijk een geïntegreerd onderdeel van de logistiek van de hub-havens Rotterdam en Antwerpen. Het haven- en industrieterrein is multimodaal ontsloten en volwaardig onderdeel van de Europese goederencorridors. Om de duurzame groei van de overslag te realiseren en ook de concurrentie aan te kunnen, heeft het havenbedrijf een scherp concurrentieprofiel als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland.

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf neemt een concurrerende positie in als meest inlands gelegen zeehaven van Nederland. Het verder optimaliseren en verduurzamen van de logistieke draaischijffunctie van Moerdijk moet leiden tot het maximaliseren van de beladingsgraad van barge, trein en truck en tot een minimale betrouwbare rij- en vaartijd tussen Moerdijk en de deepseahavens/-terminals.

Het havenbedrijf richt zich op het vergroten van de overslag door het vervullen van de extended-gatefunctie voor de mainports Rotterdam en Antwerpen. Daarnaast wil het havenbedrijf zijn marktaandeel in shortseashipping op het Verenigd Koninkrijk en de Baltische staten vergroten. Dat geldt ook voor het aandeel spoorgoederenvervoer. De duurzaamheidspropositie richt zich op de combinatie van waarde toevoegende logistiek en waarde creërende procesindustrie.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Uitbouwen knooppunt functie Moerdijk

De verbinding tussen Moerdijk en de deepsea-havens via de West Brabant Corridor (WBC) is in 2021 wederom succesvol gebleken. Hierbij zijn meer dan 400.000 containers via het knooppunt Moerdijk vervoerd. Met onze partners Logistic Community Brabant (LCB) en Multimodaal Coördinatie- en Adviescentrum Brabant (MCA Brabant) is gekeken naar nieuwe binnenvaartcorridors. Eind 2021 is een corridor-overeenkomst in concept opgesteld voor Brabant – Bilbao; deze zal in 2022 getekend worden.

Om de efficiency van de afhandeling van spoorlading op Moerdijk te verbeteren, is in samenwerking met de marktpartijen en stakeholder ProRail een vervolgtraject aan 'LEAN Moerdijk' gegeven. De focus van dit traject is vooral gericht op het beter benutten van bestaande infra door middel van slimmere planningen. Een belangrijke randvoorwaarde om in 2022 het succes verder uit te bouwen ten opzichte van 2021, toen een groei van 4% is gerealiseerd.

2. Versterken shortsea-positie

In 2021 is een dip ten gevolge van de Brexit uitgebleven en is het cluster versterkt door grotere schepen in te zetten op de afvaarten naar de Oslofjord (Noorwegen) en Bilbao. De afvaarten op de UK zijn tevens toegenomen met een extra afvaart op Thamesport. Resultierend in een groei van dit cluster met 8% in TEU.

III. Programma Ruimtelijke ontwikkeling, Milieu en Duurzaamheid

Ruimtelijke ontwikkeling

Visie

Ruimte is een schaars goed. Het havenbedrijf gaat bij de ruimtelijke ontwikkeling van het haven- en industrieterrein Moerdijk uit van duurzaam ruimtegebruik. De beschikbare ruimte op het terrein wordt efficiënt en effectief benut voor infrastructuur en voor bestaande en nieuwe bedrijfsvestigingen. Het havenbedrijf hanteert hierbij het principe 'juiste bedrijf op de juiste plek'. Daarnaast stelt het havenbedrijf planologische randvoorwaarden aan het ruimtegebruik, om de balans tussen People, Planet en Profit te waarborgen en draagvlak te creëren voor gemaakte keuzes op het gebied van ruimtelijke en landschappelijke inpassingen.

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf ontwikkelt het haven- en industrieterrein Moerdijk vanuit een integrale gebiedsontwikkeling: duurzame ruimtelijke en economische ontwikkeling met behoud van een goede milieukwaliteit. Door experimenteerterruimte vanuit de Crisis- en herstelwet kan op het gebied van de beperkte milieugebruiksruimte (geluid, lucht, natuur) innoverend met ruimtegebruik omgegaan worden. Dit wordt dan geregeld in een bestemmingsplan+. De uitwerking van het in 2017 vastgestelde masterplan Industrial Park Moerdijk (IPM) moet leiden tot een afgewogen invulling van dit gebied. Voor het Logistiek Park Moerdijk (LPM) start het havenbedrijf de voorbereidingen, zodat na onherroepelijk worden van het Provinciaal Inrichtingsplan zo snel mogelijk gestart kan worden met bouwrijp maken en de gronduitgifte.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Inventarisatie en actualisatie risicocontouren

In 2020 is gebleken dat de risicocontour op het Industrial Park Moerdijk (IPM) voor de ethyleenoxide-leiding tussen Shell en Kolb/Solvay niet juist was bepaald. Naar aanleiding hiervan is in 2021 ook onderzoek gedaan naar de belangrijkste, meest ruimte innemende, risicocontour op IPM, te weten de contour die gerelateerd is aan de buisleidingcorridor tussen Shell en LyondellBasell. Volgens berekeningen van Shell is het mogelijk deze te verkleinen zodat de contour binnen

de hekken van de buisleidingcorridor blijft. Na toetsing door het bevoegd gezag vormt de nieuwe risicocontour dan geen belemmering meer voor de vestiging van andere bedrijven op het IPM.

Daarnaast is gestart met onderzoek naar de mogelijkheden om, ondanks de beperkingen die de veiligheidszones van het bedrijf APP veroorzaken, toch de door het naastgelegen bedrijf Schütz gewenste uitbreiding te kunnen realiseren.

2. Gezamenlijke businesscase Shell/havenbedrijf niet teruggekochte reservegronden Shell

In 2021 zijn de belangrijkste bouwstenen voor de planontwikkeling van het midden- en oostelijk deel van het IPM verkend en in kaart gebracht. Eén van de belangrijkste onderdelen hierin is het streven van Shell om daadwerkelijk in te zetten op verkabeling van de huidige bovengrondse hoogspanningsleiding van Shell langs de Chemieweg. Hiermee wordt ook een gunstiger verkaveling van het middelste deel van IPM mogelijk. Daarnaast is de gezamenlijke strategie met betrekking tot de komst van bedrijven die duurzame grondstoffen kunnen leveren opgesteld, is Shell gestart met de bouw van een LNG - tankstation langs de Chemieweg nabij de Zuidelijke Randweg en zijn wensen met betrekking tot de verandering van ontsluitingsstructuur in kaart gebracht. Dit alles moet begin 2022 leiden tot duidelijkheid over de ontwikkeling van het middendeel van IPM.

3. Huidige beheerlocatie herontwikkelen tot Energy Spot

De (voormalige) beheerlocatie aan het Keteldiep is ontruimd door de beheerorganisaties die daar gebruik van maakten. De zogenoemde zoutloods is inmiddels verwijderd. Op het aan Air Liquide in erfpacht uitgegeven terrein is gestart met de bouw van een waterstofbooster en het aan Gasunie in erfpacht uitgegeven terrein wordt bouwrijp gemaakt voor de vestiging van een meet- en regelstation ten behoeve van de transitie van Groninger-gas naar aardgas van andere herkomst. Daarmee is de herontwikkeling van deze locatie grotendeels afgerond.

Milieu

Visie

Het havenbedrijf realiseert een duurzame groei en intensivering zonder toename van de milieudruk op de omgeving. Door het sluiten van decentrale ketens, het benutten van kansen en innovaties op het gebied van onder andere hernieuwbare energie, neemt de ecologische footprint niet toe.

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf heeft een actueel inzicht in de milieu hygiënische belasting van de beheerde terreinen door dit te monitoren. Dit inzicht is de basis om activiteiten waar mogelijk te verbeteren met als doel de milieugebruiksruimte zo goed mogelijk te beheeren en waar mogelijk te verkleinen. Het havenbedrijf voldoet aan goed 'naberschap' door feitelijke milieu-informatie transparant en tijdig met de omgeving te communiceren, en door milieuprestaties en eventuele verbeteringen inzichtelijk te maken.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Milieugebruiksruimte: tool stikstofuitstootmonitor

In het afgelopen jaar heeft de provincie besloten tot de instelling van een zogeheten doelenbank voor het LPM waarin de door aankoop van vergunningen verkregen stikstofruimte zal worden opgenomen. Om te kunnen aantonen welk deel van de vergunningruimte in de doelenbank voor de verschillende te verlenen vergunningen wordt benut, is een hieraan ondersteunend stikstofadministratiesysteem ontwikkeld. Hiermee valt tevens de gebruikte ruimte te monitoren. Omdat de hiervoor benodigde update van het benodigde landelijk voorgeschreven rekeninstrument voor de stikstofdepositie, Aeries, eind 2021 is uitgesteld zal het administratiesysteem / monitor pas in de loop van het voorjaar van 2022 zijn gevuld.

2. Opstellen facetbestemmingsplan geluid

Het was de bedoeling om 2021 een zogeheten facetbestemmingsplan voor geluid op te stellen. Vanuit de wijzigingen ten gevolge van de komst van de Omgevingswet werd echter verondersteld dat de daarin nieuw voorgeschreven geluidsmaat tot gunstiger resultaten voor de mate van geluidbelasting zou kunnen leiden, waardoor een langdurige bestemmingsplanprocedure kon worden voorkomen. Daarnaast heeft de gemeente Moerdijk aangegeven de omgang met geluid onderdeel te willen laten uitmaken van de nog op te stellen omgevingsvisie voor Moerdijk. Dit betekent dat geen facetbestemmingsplan zal worden opgesteld en dat wij het onderdeel geluid actief binnen het proces van de omgevingsvisie zullen inbrengen.

3. Milieumonitor 2.0

In 2021 is de in 2020 geïntroduceerde meer gevisualiseerde milieumonitor verrijkt met informatie over circulariteit op het haven- en industrieterrein. Het toevoegen van relevante monitorinformatie rondom de energie- en grondstoffentransitie zal de komende jaren worden voortgezet.

Duurzaamheid

Visie

Het haven- en industrieterrein Moerdijk ontwikkelt zich tot het knooppunt van duurzame logistiek en procesindustrie in de Vlaams-Nederlandse Delta. Daarbij zetten we in op een duurzame, klimaatbestendige en energieneutrale omgeving met een balans in People, Planet en Profit.

De bedrijfsprocessen zijn vergroend en de ecologische footprint is zo beperkt mogelijk. Bedrijven werken intensief samen in decentrale ketens (circulaire economie) en leveren een bijdrage aan een duurzaam sociaaleconomisch leefklimaat in de regio.

Het havenbedrijf is een actieve partner voor de bedrijven op dit gebied en heeft een voorbeeldfunctie. Daarom zorgt het havenbedrijf ervoor dat de eigen bedrijfsvoering zo duurzaam mogelijk is, inclusief de invulling van commerciële activiteiten en het beheer van de openbare ruimte.

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf verbindt bestaande en nieuwe bedrijven om reststromen zoals stoom, warm water en CO² als vernieuwde grondstof te kunnen gebruiken. Door ontwikkeling en exploitatie van nieuwe energiesystemen wordt het huidige elektriciteitsnetwerk efficiënter en duurzamer. Al deze ontwikkelingen leveren een bijdrage aan het realiseren van een klimaatbestendig en energieneutraal haven- en industrieterrein. Het havenbedrijf handelt ecologisch verantwoord in het beheer en speelt in op ecologische mogelijkheden zoals met tijdelijke natuur.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Voorbereiding solarpark 2e fase

Afgelopen jaar is gebleken dat het elektriciteitsnetwerk in West-Brabant onvoldoende capaciteit heeft om grootschalige teruglevering van duurzaam opgewekte energie mogelijk te maken. Dit is, in combinatie met het feit dat het merendeel van de mogelijk geschikte gronden in bezit van het Waterschap is, reden om af te zien van het opstellen van een eigen businesscase. Daardoor zal een eventuele 2e fase zonnepark niet op korte termijn worden uitgevoerd.

2. Decarbonisatieplan Moerdijk

De industrietafel Moerdijk is regelmatig bij elkaar gekomen om onder andere over de energietransitie te spreken. Op basis van de hieruit verkregen informatie is de input voor de Cluster Energie Strategie (CES) Moerdijk verkregen en

verwerkt in de septemberversie van de CES Rotterdam Moerdijk. Dit heeft geleid tot het besluit dat Tennet een startdocument voor netverzwaring op Moerdijk zal opstellen. Concreet worden daarbij zowel de verzwaring van het 150kV-net als de komst van een 380kV-station uitgewerkt.

Parallel hieraan is begonnen planmatig de verschillende ideeën van de grootste energiegebruikers uit te werken om tot transitie en CO² reductie te komen. Dit zal moeten leiden tot een projectmatige aanpak vanuit zowel de bedrijven zelf als van de daarvoor benodigde infrastructuur. Het studieproject Dimmer, dat onderzoek behelst naar de technische en financiële mogelijkheden voor CO² opvang en opslag, is daarvan het eerste concrete resultaat.

3. Quick wins Plaza

In 2021 zijn de quick wins uit de herinrichtingsplannen voor de Plaza gerealiseerd door aanleg van groene hagen, planten van bomen en het versterken van waterberging in dit gebied. Ook zijn er diverse wandelpaden gerealiseerd met bruggen en een trap. Hierdoor is een aantrekkelijke wandelroute tot stand gekomen waaruit de duurzaamheidswaarde van dit gebied naar voren komt. De wandelroute wordt door gevestigde bedrijven goed gebruikt.

In 2022 krijgt dit project een vervolg door het toevoegen van enkele objecten aan de wandelpaden zoals een zwaluwwand. Ook worden de mogelijkheden voor een trekpontje verkend en zal het ontwerpen van een 'exposure object' in de vorm van een uitkijktoren een vervolg krijgen.

IV. Programma Veiligheid & Havenmeester

Veiligheid

Visie

Veiligheid en economische ontwikkeling kennen een gespannen verhouding, maar tegelijkertijd zijn ze onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het havenbedrijf ziet beide niet als tegenstelling, maar als symbiose die wij goed moeten organiseren. Economische ontwikkeling van het haven- en industriecomplex kan en mag niet ten koste gaan van de veiligheid - en dus - van de leefbaarheid van de omgeving. Bovendien verhoogt een veilig complex de economische aantrekkelijkheid van Moerdijk. Daarom is veiligheid ook een belangrijk visitekaartje.

Het haven- en industrieterrein van Moerdijk is én blijft excellent in totale veiligheid en wil uitgroeien tot het veiligste terrein in zijn soort binnen de Vlaams-Nederlandse Delta. Het streven is gericht op een toekomstbestendige veiligheidssituatie. Dit betekent enerzijds het updaten, finetunen en doelmatiger inzetten van bestaande maatregelen en voorzieningen. Anderzijds is er sprake van nieuwe initiatieven, die leiden tot aanvullende maatregelen en voorzieningen.

In de recentelijk vastgestelde Veiligheidsvisie 2030 hebben we geschetst welke veiligheidsdomeinen we binnen Port of Moerdijk onderscheiden en welke rol we hierbinnen als havenbedrijf willen spelen.

Wat willen wij bereiken

Aandacht en zorg voor veiligheid maakt integraal deel uit van onze reguliere taken en werkzaamheden. We vervullen onze rol van havenmeester en Port Security Officer. Als wegbeheerder gaan we over de verkeersveiligheid op het haven- en industrieterrein. En uiteraard waken we als terreinbeheerder over de veiligheid van het totale territorium. Op weg gaan naar excellente veiligheid impliceert dat we 'ons werk in uitvoering' verder professionaliseren.

Daarnaast willen we fungeren als spin in het web en dus binnen het netwerk van alle bij veiligheid betrokken partijen. Als regisseur hebben we vooral een verbindende rol. We brengen partijen bij elkaar en zorgen voor resultaatgerichte samenwerkingsverbanden. We willen het pluspakket dat de voorzieningen als collectieve beveiliging, publiek-

private brandweezorg en gezondheidsvoorzieningen bevat versterken. Ook de verdere uitbouw van het Haven Moerdijk Coördinatie Centrum (HMCC) behoort daartoe.

Tot slot behartigen we gezamenlijke belangen op het gebied van veiligheid. We treden op als pleitbezorger en waar nodig als lobbyist. We zijn het bruggenhoofd dat ervoor zorgt dat de veiligheidsbelangen op diverse niveaus (lokaal, regionaal, nationaal) onder de aandacht komen. We wenden onze invloed ook aan voor besluitvorming over procedures en wet- en regelgeving waarmee de veiligheid van het haven- en industrieterrein is gediend.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. *Lessen uit PASSAnT*

Binnen het Interregionaal-project PASSAnT waar Havenbedrijf Moerdijk partner in is, zijn de afgelopen drie jaar hoogtechnologische veiligheidsoplossing voor havens ontwikkeld. In het eerste kwartaal van 2021 zijn demonstratiedagen georganiseerd waarin de ontwikkelingen werden getoond aan de buitenwereld. Vanwege corona is het project uiteindelijk afgesloten met een online event. De financiële verantwoording en afwikkeling heeft het laatste kwartaal van 2021 plaatsgevonden. In 2022 zal het havenbedrijf in samenwerking met Stichting Beveiliging Industrieterrein Moerdijk (SBIM) de resultaten van 2021 door ontwikkelen als onderdeel van het beveiligingsconcept.

2. *Drones nemen blinde vlekken weg*

Vanaf 2021 is het juridisch mogelijk om drones in te zetten zonder piloot op de grond. We hebben toen een pilot gestart om de effectieve inzet van geautomatiseerd drones, als aanvulling op ons beveiligingsconcept, te valideren. In fase 1 heeft een dertigtal vluchten plaatsgevonden om een basisapplicatie te realiseren waarin de missies, in de vorm van voorgeprogrammeerde interventies en controlerondes, kunnen worden uitgevoerd. Fase 2 startte met een uitgebreide campagne via diverse sociale media kanalen. In deze tweede fase zijn missie-gerichte simulaties ontwikkeld voor het Plaza-gebied. Dit gebeurde op basis van externe events zoals alarmverificatie bij een inbraakmelding of een brandmelding. Fase 2 loopt tot en met het eerste kwartaal van 2022.

3. *Bewustwordingscampagne havenmedewerkers*

In 2019 is het 'Ondermijningsbeeld Zeehaven- en Industrieterrein Moerdijk' verschenen. Ook heeft TNO een systeemanalyse uitgevoerd in de zeehavens Moerdijk, Borsele, Terneuzen en Vlissingen. Beiden hebben de input gevormd voor een concreet programma op het niveau van de Havendriehoek, namelijk het

'Uitvoeringsprogramma Zeehavens'. Hiermee wordt beoogd om een gezamenlijke en duidelijke regie te creëren op een van onze belangrijke waarden: het integer gedrag van professionals werkzaam in de haven. Dit leidt tot een verbetering van het imago, terugdringing van financiële schade en vergroting van de veiligheid. Iets waaraan het Havenbedrijf Moerdijk zich onder andere heeft gecommitteerd in haar Veiligheidsvisie 2030.

In dat kader heeft in het vierde kwartaal van 2021 een CEO-bijeenkomst plaatsgevonden. In aanwezigheid van zowel publieke als private partijen is gesproken over ondermijnende criminaliteit in de zeehaven van Moerdijk en vond onder andere de lancering plaats van de meldingsbereidheidscampagne 'Wat heb je aan € 30.000,- als daarna...'. De campagne maakt havenmedewerkers bewuster van signalen van criminaliteit en van de risico's om met criminelen in zee te gaan. Het uiteindelijke doel van de campagne is om meer meldingen te genereren, bijvoorbeeld via 'Meld Misdaad Anoniem'. Er is ook gewerkt aan een pakket gericht op het vergroten van de weerbaarheid van havenpersoneel tegen vormen van niet integer gedrag. Het 'Uitvoeringsprogramma Zeehavens' zal ook in 2022 doorlopen.

4. *Uitwerken collectieve veiligheidsvoorzieningen Logistiek Park Moerdijk*

Ten behoeve van de beveiliging van het Logistiek Park Moerdijk (LPM) hebben we een voorlopig ontwerp vastgesteld, dat de basis vormt voor nadere uitwerking van collectieve veiligheidsvoorzieningen. Hierin is onder andere besloten om naast camera's ook te kiezen voor beveiliging met speedgates bij de toegangswegen. Dit voorlopige ontwerp sluit volledig aan bij het beveiligingsconcept van het haven- en industrieterrein Moerdijk. In 2022 zal het havenbedrijf samen met de SBIM en de te vestigen bedrijven dit uitwerken tot een definitief plan. Voor het LPM is eind 2021 ook input geleverd voor additioneel beschikbaar gestelde gelden vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de mainports om bij te dragen aan ons beveiligingsconcept.

Havenmeester

Visie

Een vlotte, veilige, schone en beveiligde afwikkeling van het scheepvaartverkeer is van cruciaal belang voor het functioneren van het haven- en industrieterrein Moerdijk als vierde zeehaven van Nederland. De toename van scheepvaartbewegingen en de diversiteit van vaarweggebruikers vragen blijvend aandacht voor goede en veilige

begeleiding. De havenmeester houdt 24/7 toezicht op de orde en veiligheid in de haven en geeft daarbij uitvoering aan de havenbeheersverordening. Havenafvalplannen, kwalitatief en kwantitatief goede wachtvoorzieningen en sterke informatievoorzieningen zijn daarbij een vanzelfsprekendheid.

Als zeehaven is Moerdijk ook een toegang tot Europa. Dat brengt naast vele voordelen ook verplichtingen en verantwoordelijkheden met zich mee. Dit geldt zowel op het gebied van terrorismedreiging als op het gebied van volksgezondheid. De Havenbeveiligingswet - in het kader van de International Ship and Port facility Security Code (ISPS) – stelt eisen aan de beveiliging van schepen, havenfaciliteiten en overheidsinstellingen. De havenmeester is door de burgemeester van Moerdijk als bevoegde autoriteit gemandateerd als Port Security Officer, die is belast met uitvoering van de wettelijke voorschriften.

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk is een vlotte en veilige haven voor alle gebruikers. Daarom is de interne en externe informatievoorziening op orde en wordt voldaan aan nationale en internationale wet- en regelgeving. Dit bereiken wij onder meer door te kiezen voor nieuwe technologische mogelijkheden in computersystemen en slimme koppelingen met ons eigen havenmanagementsysteem. Systematisch, steekproefsgewijs uitgevoerde controles van onze computersystemen dragen daarnaast bij aan de robuustheid van die koppelingen.

Bij calamiteiten heeft het havenbedrijf direct relevante informatie beschikbaar, bijvoorbeeld over de gevaarlijke lading aan boord van (zee)schepen. Met andere overheden zorgen wij voor een veilige vaarweg naar en van Moerdijk waarbij alle verkeersdeelnemers begeleid kunnen worden.

Voor wachtende (binnenvaart)schepen zijn voldoende wachtligplaatsen beschikbaar. Deze ligplaatsen zijn uitgerust met mogelijkheden die in een moderne, veilige en duurzame haven thuis horen. Denk hierbij aan autoafzetplaatsen, walstroomvoorzieningen en draadloos internet. Om duurzaamheid in de haven blijvend te stimuleren krijgen aantoonbaar schone schepen een korting op het havengeld en stimuleert het havenbedrijf het gebruik van LNG als brandstof.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Veilige opstapplaatsen roeiers

Na een aanbesteding begin 2021 is de opdracht voor uitvoering van de veilige opstapplaatsen voor de roeiers, inmiddels gegund. In nauwe samenwerking

met de roeiers zijn in het laatste kwartaal van 2021 de veilige opstapplaatsen gerealiseerd. Concreet betekent dit de implementatie van een zevental trappen en acht handbeugels binnen de haven van Moerdijk.

2. Loodsplichtregime: duidelijkheid voor klanten

De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat voor veel (nieuwe) klanten onduidelijkheid bestaat over rechten en plichten omtrent de loodsplicht(ontheffing). In 2021 is de wetgeving rondom 'Loodsplicht Nieuwe Stijl' (LNS) in werking getreden. Met het LNS is een uniform systeem tot stand gekomen ten aanzien van vrijstellingen en ontheffingen. Bevoegdheden en taken uit de Loodsplichtwetgeving van de havenmeester van Moerdijk zijn formeel aan de havenmeester van Rotterdam gemandateerd. Dit komt de uniformiteit binnen het zeehavengebied Rotterdam-Rijnmond-Zuid-Holland-achterland nog meer ten goede.

Daarnaast is de risicoanalyse voor het splitsingspunt Hollands Diep – Dordtse Kil afgerond op basis waarvan de minister van I&W is geadviseerd over (aanvullende) veiligheidsmaatregelen. Vanwege de demissionaire status van de minister is besluitvorming hierover in 2021 uitgesteld. Het besluit dat de minister gaat nemen ten aanzien van de veiligheidsmaatregelen op het splitsingspunt Hollands Diep – Dordtse Kil kan ook gevolgen hebben op het loodsplichtregime. Gelet op deze onzekerheid is in 2021 besloten om te wachten op een besluit van de minister over de evaluatie Dordtse Kil, voordat wordt overgegaan tot het maken van een infographic over de LNS.

3. Stroomlijnen operationele processen HMCC

Afgelopen jaar is een aantal processen opgestart om het Haven Moerdijk Coördinatie Centrum (HMCC) verder te professionaliseren. Het havenbedrijf, overheden en leveranciers stellen steeds hogere eisen aan een dienstverlening die toekomstbestendig is. De operationele processen binnen het HMCC zijn in 2021 inzichtelijk gemaakt om deze (verder) te structureren, stroomlijnen en vast te leggen voor een toekomstbestendige dienstverlening.

Het afgelopen jaar is ook een nieuw Haven Management Systeem (HMS) aanbesteed en in het vierde kwartaal is er gestart met de inrichting van het HMS. Dit levert een aanzienlijke verkorting van administratieve handelingen op. Een ander prioriteiten voor ons was het ontwikkelen van een adequaat nautisch veiligheidsmanagementsysteem (NVMS). Het Beleidskader nautische veiligheid en de richtlijnen die hierin zijn opgenomen, zijn het laatste kwartaal vertaald naar een basis applicatie om in 2022 operationeel in gebruik te nemen.

V. Programma Infrastructuur en Beheer

Infrastructuur

Visie

Het havenbedrijf zorgt voor duurzaam (door)ontwikkelen van arealen binnen het beheergebied, zodat bedrijven optimaal kunnen opereren. Goede faciliteiten zorgen voor een sterke uitgangspositie. Daarbij gebruiken wij alle modaliteiten: weg, water, spoor, datatransport en (buis)leiding. Om dit te bereiken zet het havenbedrijf in op goede relaties en overlegstructuren met collega-beheerders en externe partners, zoals de gemeente Moerdijk, Waterschap Brabantse Delta, Rijkswaterstaat, ProRail en LSNed.

De werkzaamheden voert het havenbedrijf projectmatig uit, in overleg met de betrokken bedrijven en binnen de gestelde kaders van budget, tijd en kwaliteit. Projectmanagement blijft in handen van het havenbedrijf. De voorbereiding en uitvoering wordt via tenders en markttuitvragen bij externe partijen belegd. In de ontwerpfase van deze werkzaamheden is gedegen aandacht voor duurzaamheids- en innovatieaspecten in zowel inhoud, contractvorm als gunningscriteria die toepasbaar zijn in de realisatie en het beheer. Voorwaarde hierbij is dat deze aspecten de total cost of ownership en lifecyclecosting gunstig beïnvloeden.

Wat willen wij bereiken

De arealen van het haven- en industrieterrein, en daarmee de vervoersmodaliteiten weg, water, spoor, datatransport en (buis)leiding, zijn en blijven geschikt voor marktontwikkelingen en –vragen, veranderende wet- en regelgeving en verandering in samenwerkingen. Dit wordt bereikt door een integrale benadering en op een maatschappelijk verantwoorde wijze. De integrale beleving van het terrein door de klant is hiermee doelmatig, koersvast en toekomstgericht.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Optimalisatie en integraal lange termijn onderzoek aansluitingen 25, 26 en 27

Vanuit de behoefte aan samenhang is door het havenbedrijf samen met stakeholders een integrale studie uitgevoerd naar de verkeerscirculatie, doorstroming en bereikbaarheid op middellange en lange termijn van en naar de afritten van de A17 en ook rondom A16 met de afritten voor Logistiek Park Moerdijk.

Conclusie van deze studie is dat er sprake is van een robuust wegennet met goede afwikkeling en doorstroming tot en met 2030 voor zowel het bestaande havengebied als voor het nieuwe logistieke park.

Ook is een doorkijk naar 2040 gemaakt met daarin alle door de gemeente aangegeven “zachte” projecten. Als deze allemaal tot realisatie komen, betekent dit dat er in 2040 enkele nieuwe knelpunten kunnen ontstaan.

Voor ‘afrit 26’ is een optimalisatie mogelijk. Hiervoor zijn we met Rijkswaterstaat als medeverantwoordelijke in dit gebied in overleg om een kostendeling af te spreken over zowel de korte termijn als voor de maatregelen die binnen een periode van 5 jaar zijn voorzien. Pas als hier uitsluitel over is, zal worden gestart met het opstellen van het bestek en de aanbesteding van uitvoering fase 1.

2. Beter zicht op risico's uit klimaatstresstest

In 2021 zijn we samen met het waterschap, de gemeente, serviceprovider “Droog” en een tweetal adviesbureaus gestart met het uitvoeren van stresstesten op het gebied van hittestress, droogte, wateroverlast en waterveiligheid. Onder het motto ‘meten is weten’ zijn sensoren ingezet, zijn basisgegevens verrijkt en is monitoring vertaald naar een dashboard. Hiermee is ten behoeve van de klimaatdialoog met bedrijven en stakeholders een beeld verkregen van de risico's.

3. Civieltechnisch bouwrijp maken fase 1 Logistiek Park Moerdijk

Op LPM is nagenoeg geheel fase 1 (ontwikkelcel 1) voorbelast en is gestart met voorbelasten van ontwikkelcel 2. Het voorlopig ontwerp met uitzondering van de kruispunten is goedgekeurd en wordt omgezet naar een definitief ontwerp. Voor de weg rondom ontwikkelcel 1 gaan we direct over naar een uitvoeringsontwerp. Op de ontwikkelcel 1 heeft DSV inmiddels al haar sonderingen uitgevoerd en is de waterleiding die door dit gebied liep verlegt langs de toekomstige gebiedsontsluitingsweg.

Beheer nat

Visie

Het havenbedrijf heeft een goed bereikbaar en beschikbaar nat areaal, inclusief de kades en bodemligging van de insteekhavens. Met een optimale bereikbaarheid en beschikbaarheid van het areaal faciliteert het havenbedrijf het bedrijfsleven tegen acceptabele kosten. Het havenbedrijf heeft als regieorganisatie het dagelijks beheer van

dit areaal uitbesteed met een integraal beheercontract aan een marktpartij.

Het areaal nat heeft een gegarandeerde kwaliteit en beschikbaarheid, die essentieel is voor de bedrijfsvoering van ons en onze klanten. Wet- en regelgeving, maatschappelijk verantwoord ondernemen, beheren met visie en respect voor milieu en leefomgeving staan hierbij centraal.

Wat willen wij bereiken

De beheerde kapitaalgoederen haven, kades en pieren zijn goed bereikbaar en beschikbaar voor de zee- en binnenvaartschepen die Moerdijk kunnen bereiken. Duurzaamheid, lifecyclecostingbenadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

In 2021 waren geen bijzondere activiteiten op het vlak van beheer nat gepland. Wel zijn in 2021 over het gehele gebied op diverse plaatsen in sloten, vijvers en havenbekkens waterinnamepunten gemaakt, zodat de brandweer hier bluswater uit kan onttrekken. Dit was de laatste stap in het uitvoeren van verbeterpunten op het gebied van inname bluswater in het openbaar gebied.

Beheer droog

Visie

Het havenbedrijf streeft naar een schoon, heel en veilig haven- en industrieterrein Moerdijk. Duurzaamheid, (door)ontwikkelen van arealen binnen het beheergebied en optimale beschikbaarheid gaan hierbij hand in hand.

Met een optimale beschikbaarheid van het areaal faciliteert het havenbedrijf het bedrijfsleven tegen acceptabele kosten. Het areaal vormt daarmee een visitekaartje voor het havenbedrijf en de gevestigde bedrijven op het haven- en industrieterrein. Het havenbedrijf heeft het dagelijks beheer van de openbare ruimte uitbesteed met een integraal beheercontract aan een marktpartij. Contracteisen zijn vanuit systeemgericht contractbeheer gebaseerd op vastgestelde normen zoals de NEN en CROW. Hiermee heeft het havenbedrijf ook de budgetten voor de middellange en lange termijn bepaald, zodat continuïteit gewaarborgd is. Continue aandacht voor onderdelen als wet en regelgeving, maatschappelijk verantwoord ondernemen, beheren met visie en respect voor milieu en leefomgeving is en blijft geborgd.

Wat willen wij bereiken

De door het havenbedrijf beheerde kapitaalgoederen wegen (inclusief wegmeubilair), riool (inclusief gemalen), groen, kunstwerken en openbare verlichting zijn goed bereikbaar en beschikbaar. Duurzaamheid, life cycle costing-benadering, proactief onderhoudsmanagement en systeemgerichte contractbeheersing (SCB) zijn hierbij het uitgangspunt. Op die manier dragen deze kapitaalgoederen bij aan de realisatie van de ambities en ontwikkelingen van het haven- en industrieterrein.

Het havenbedrijf kan te allen tijde de staat van haar complete areaal aantonen. Op functionele eisen kan het havenbedrijf op afstand sturing geven aan het beheer. Daarmee blijft het areaal fungeren als visitekaartje voor ons en het bedrijfsleven. De duurzaamheidsambities van het havenbedrijf worden ook in dit programma gerealiseerd. Zo zorgt het havenbedrijf ervoor dat bedrijven en werknemers het werken op en bezoeken van het haven- en industrieterrein als aangenaam en prettig ervaren.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Pilot 'uitbreiding 3D-digitale inspectie natte infra met droge infra m.b.v. drones'

In 2021 is met een drone waaraan een laserscanner is gekoppeld. Als proefgebied is de omgeving 'brug Roode Vaart' in kaart gebracht. Met een camera zijn ook de beelden vanaf het water gemaakt. Zo hebben we aangetoond in staat te zijn om inspecties op afstand/vanuit het bureau te kunnen uitvoeren. Verder zijn de beelden in een zogenoemde 3D digital twin-computeromgeving verwerkt om te kijken of we onze assets van 2D naar een 3D-omgeving kunnen brengen. De volgende stap in deze innovatie is kijken of we bij de inspecties ook gebruik kunnen maken van kunstmatige intelligentie (AI).

2. Innovatie en duurzaamheid in beheer droge infra

Grondstoffenbank

In 2021 is door de service provider "Droog" een concept-applicatie gemaakt voor onze grondstoffenbank. De applicatie heeft daarbij ook de functionaliteit van projectcommunicatie met stakeholders. In Q1 van 2022 wordt een verdiepingsslag gemaakt in de marktplaatsfunctie van de applicatie.

Pilot circulair alternatief

In 2021 hebben we een pilot uitgevoerd met het toepassen van circulaire materialen binnen het wegmeubilair van Port of Moerdijk. Zo zijn de allereerste 100% circulaire RVV-borden in het areaal geplaatst. Dit betreft rotonde-borden die voornamelijk bestaan uit rijstvlies en zout. Hiermee zijn de borden een duur-

zaam en circulair alternatief voor aluminium borden. Als de pilot slaagt zal dit de standaard worden, wanneer vanuit onderhoud vervanging noodzakelijk is.

Innovatie-inspecties

In 2021 zijn verschillende innovatie-inspectietrajecten uitgevoerd of opgestart.

Zo zijn er bermhoogtemetingen uitgevoerd met meetwiel en puntenwolken. De resultaten zijn verwerkt in een nauwkeurige bermhoogtekaart.

De globale visuele wegeninspectie (CROW146B) is uitgevoerd met camerawagen.

Er loopt een pilot om de inspectieresultaten door kunstmatige intelligentie te beoordelen. Hierbij wordt gekeken wat de verslechtering in de jaren is door gebruik te maken van historische cyclomedia-beelden.

VI. Programma Bedrijfsvoering

Bestuur, Strategie en Public affairs

Visie

In 2030 is de Vlaams-Nederlandse Delta een sterk netwerk dat bestaat uit een samenwerking van concurrerende en complementaire havens waarbij Moerdijk hét knooppunt is voor duurzame logistiek en duurzame chemie en procesindustrie.

De economische vitaliteit van het haven- en industriecomplex is gebaat bij maatregelen en investeringen die de aantrekkelijkheid en veiligheid van de omgeving voor haar bewoners ook in de toekomst waarborgen. Om de robuustheid van realisatie van onze ambities te waarborgen wordt ingezet op nieuwe verdienmodellen en structurele samenwerkingsverbanden.

Al deze doelstellingen van de Havenstrategie vragen van het Havenbedrijf Moerdijk een verdere en blijvende professionalisering en een slagvaardige organisatie, omdat versterking van de verdien capaciteit en beperking van de risico's noodzakelijk zijn.

Wat willen wij bereiken

De haven van Moerdijk heeft een stevige positie binnen de Vlaams-Nederlandse Delta door blijvend in te zetten op de unieke en complementaire activiteiten in Moerdijk. Versterking binnen het Vlaams-Nederlandse netwerk vraagt een intensieve inzet richting stakeholders om onze belangen te waarborgen. Wij zijn actief op verschillende niveaus (regionaal, nationaal, internationaal) en in meerderde netwerken. Bijvoorbeeld de Branche Organisatie Zeehavens. Actief bijdragen aan dit soort netwerken werkt als katalysator voor het realiseren van onze ambities.

Het havenbedrijf positioneert zich als constructieve samenwerkingspartner in de regio. Dankzij de Omgevingstafel is er een gestructureerde organisatie, waarin bewoners, bedrijven en overheden met elkaar overleggen en informatie uitwisselen. Bewoners worden zo in staat gesteld mee te denken en te handelen op het gebied van vorm en inhoud van uitvoering. Een heldere rolverdeling, transparante communicatie en afspraak = afspraak vormen het kenmerk van deze organisatie. Wij staan voor transparantie in besluitvorming en het openbaar maken van besluiten en cijfermatige informatie.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Project realisatie uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2030

In dit laatste jaar waarin het projectteam Havenstrategie actief was, lag de focus op het afronden en/of overdragen van de prioritaire projecten. Daarnaast hebben experts van de Erasmus Universiteit het uitvoeringsprogramma en de resultaten ervan geëvalueerd. Hun conclusie luidt dat de projecten zich vooral kenmerkten door een conceptueel karakter of gericht waren op het versterken van clusters, platformen of samenwerkingen. Daarom blijft het daadwerkelijke effect van het uitvoeringsprogramma nog abstract en lastig meetbaar. De experts hebben onder andere adviezen gegeven voor een nieuw uitvoeringsprogramma.

2. Strategische lobby dossiers

Onze inzet dit jaar richtte zich op het aanhalen van de band met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Dankzij structureel kwartaaloverleg, soms in aanwezigheid van bestuurders, is Port of Moerdijk nu goed gepositioneerd binnen beleidsdirecties EZK. Dit heeft aantoonbaar effect gehad. Op de belangrijke dossiers als energie-infrastructuur en stikstof heeft EZK ons vaak rechtstreeks om input gevraagd. Dankzij interventie van EZK zijn onze energiebelangen ook bij TENNET nu goed geagendeerd.

Onze relatie met ProRail is uitgebouwd. De onderlinge afstemming en samenwerking heeft daardoor een impuls gekregen. De nieuwe regiodirecteur ProRail Zuid is uitgebreid rondgeleid over het Haven en industriegebied Moerdijk. De problematiek van de onbeveiligde overwegen is daarbij meerdere malen zichtbaar geworden. Ook het vraagstuk van voldoende spoorcapaciteit nu en in de toekomst is aanhangig gemaakt.

Juridische zaken

Visie

Het havenbedrijf is een betrouwbare en zorgvuldige organisatie. Transparant in zijn dienstverlening en consequent in de waarborging van zijn juridische positie. Dit alles met inachtneming van de eisen van redelijkheid en billijkheid. Het havenbedrijf voldoet aan alle voor hem geldende wet- en regelgeving en gebruikt de ruimte die in die wet- en regelgeving wordt gegeven optimaal voor een effectieve en efficiënte uitoefening van zijn taak.

Het havenbedrijf komt zijn verplichtingen na, niet alleen met zijn eigen kansen en belangen als drijfveer, maar die van het haven- en industrieterrein Moerdijk als geheel. Daar wordt continu aan bijgedragen door juridische en strategische advisering aan de voorkant van het proces en door in te spelen op de verdere juridificering van handel en maatschappij.

Wat willen wij bereiken

Een algeheel juridisch kwaliteitsbeleid gebaseerd op generieke juridische kennis draagt structureel bij aan de steeds verdere professionalisering van het havenbedrijf en het inzichtelijk maken en beheersen van (juridische) risico's.

Het havenbedrijf organiseert zowel bij interne als bij externe besluitvorming het juridisch advies aan de voorkant van het proces. Niet alleen voor de primaire processen, maar ook voor projecten. Dat betaalt zich uit in goed onderbouwde, begrijpelijke besluiten en overeenkomsten voor het havenbedrijf, zijn partners en andere belanghebbenden.

Daar waar onverhoopt niet preventief kan worden gehandeld of meegedacht, wordt door uitoefening van een adequate, correctieve functie optimale rechtsbescherming van het havenbedrijf bereikt. Dit realiseert het havenbedrijf door het vlot en inzichtelijk afhandelen van schadeclaims of klachten. Indien noodzakelijk, worden juridische procedures gevoerd (ondersteund door specialistische, externe kennis).

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Implementatie van aanbevelingen uit audit contractmanagement

De definitieve bevindingen en aanbevelingen van de audit zullen, waar mogelijk, worden meegenomen bij de inrichting van ons nieuwe ERP-systeem.

2. Periodieke herijking van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid

Deze activiteit wordt in 2022 uitgevoerd.

Financiën

Visie

Het havenbedrijf heeft een gezonde financiële bedrijfsvoering die voldoet aan alle van toepassing zijnde financiële wet- en regelgeving. Risico's zijn daarbij aanvaardbaar en inzichtelijk, zodat het havenbedrijf in control is en verantwoording kan afleggen aan zijn bestuurders en aan de samenleving. Omdat er sprake is van publieke middelen is transparantie van het grootste belang.

Wat willen wij bereiken

Het havenbedrijf heeft een meerjarenbegroting die bestaat uit financiële en niet-financiële informatie waar op een systematische manier de koers van het havenbedrijf wordt weergegeven en gestuurd kan worden.

Daarnaast is de planning- en controlcyclus effectief en efficiënt. Effectief door tijdig de benodigde (financiële) stuurinformatie te verstrekken. Efficiënt door daarbij gebruik te maken van de laatste beproefde technische mogelijkheden.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. *Na implementatie nieuwe ERP realiseren van aanvullende stuurinformatie*
Contractering met de implementatiepartner voor het nieuwe ERP-systeem is gereed. Implementatie zal begin 2022 starten. Het opzetten van benodigde stuurinformatie zal onderdeel vormen van de implementatie.

Communicatie

Visie

De communicatie van het havenbedrijf is erop gericht het haven- en industrieterrein Moerdijk te profileren als hét knooppunt van duurzame logistiek, duurzame chemie en procesindustrie in de Vlaams-Nederlandse Delta. In deze profilering staan waardecreatie, duurzaamheid en veiligheid centraal.

Als het gaat om de omgeving, dan is het van belang om niet 'over de hoofden van de bewoners' te praten en te bepalen, maar om gezamenlijk op te trekken. De verhouding tussen havenbedrijf, bedrijven en bewoners is gelijkwaardig als het gaat om informatievoorziening, mogelijkheden voor constructief overleg en betrokkenheid bij besluitvormingsprocessen die gaan over voor bewoners belangrijke onderwerpen.

Wat willen wij bereiken

Een heldere rolverdeling, transparantie en 'afpraak = afspraak' zijn de uitgangspunten voor communicatie van het havenbedrijf om een gelijkwaardige relatie te bewerkstelligen met en tussen bewoners en bedrijven.

Bedrijven, overheden en omgeving kennen het haven- en industrieterrein Moerdijk als hét knooppunt voor duurzame logistiek, duurzame chemie en procesindustrie. Het havenbedrijf profileert zich als excellent en onderscheidend op deze gebieden.

Daarnaast zet het havenbedrijf marketingcommunicatie in ter ondersteuning van het programma Commerce, waarbij wij ons nadrukkelijk presenteren als aantrekkelijke vestigingsplaats in de topclusters.

Voor een goed 'nabuurchap' met de omgeving organiseert het havenbedrijf onderlinge bekendheid tussen bewoners en bedrijven. Ook zet het havenbedrijf economische rekenen in ten behoeve van vitaliteit en leefbaarheid van omliggende kernen via de Vitaliteitsregeling.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Organiseren van een open dag

De open dag is opnieuw een jaar uitgesteld. De oplopende besmettingscijfers in de zomer waren hiervoor de voornaamste reden, samen met de daarmee gepaard gaande onzekerheid bij bedrijven.

2. Optimalisatie website

We hebben mogelijkheden om onze website te optimaliseren geïnventariseerd. In februari 2022 vindt daarvan een implementatie plaats. Het gaat hier om relatief eenvoudig uit te voeren optimalisaties, zoals het upgraden van de software en visuele verbeteringen. Met de komst van onze nieuwe medewerker zal dit project in 2022 een vervolg krijgen.

3. Inzet van nieuwe social media

De inzet van video wordt steeds belangrijker bij het boeien en binden van je (online) doelgroepen. Dit jaar hebben we ons bereik verder zien vergroten als ook de interactie die we daarbij zoeken. Bewegende beelden zijn meer en meer in trek. In het derde kwartaal zijn we daarom gestart met het inzetten van video's. Dit zijn enerzijds vlogs van onze accountmanager die bedrijven op het haven- en industrieterrein bezoekt. Anderzijds inhoudelijke video's om belangrijke projecten voor het voetlicht te brengen (o.a. project drones en eerste elektrische schip in Moerdijk).

Personeel en Organisatie

Visie

In de huidige door technologie gedreven maatschappij moeten organisaties zich in hoog tempo kunnen aanpassen aan de snel veranderende omstandigheden binnen de eigen muren, op de arbeidsmarkt en in de maatschappij.

Het vermogen om te leren is daarbij cruciaal. Organisaties waarin medewerkers en leidinggevendenden voor elkaars kennis, feedback en ideeën open staan, dragen bij aan een lerende mindset.

Een lerend havenbedrijf is klaar voor de toekomst: een regieorganisatie die past in een complexe omgeving als die van het havenbedrijf. Het brengt belangen, kennis en kunde bij elkaar en faciliteert, verbindt, stuurt en beheerst.

Tussen de medewerkers bestaat optimale samenwerking en afstemming. Medewerkers zijn taakvolwassen en zetten hun communicatieve vaardigheden zo in dat de samenwerking goed is georganiseerd. Ze nemen op het juiste moment de regie en verantwoordelijkheid voor het bereiken van resultaten.

Wat willen wij bereiken

Als havenbedrijf willen we een aantrekkelijke werkgever zijn voor huidige en nieuwe generaties. We investeren in het lerend vermogen van onze organisatie en de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. Daarnaast is een sterk werkgeversmerk belangrijker dan ooit, omdat het aantrekken van talent een flinke uitdaging is.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Update HRM visie

Met de employee journey maken we de belangrijkste momenten en ervaringen van verschillende generaties (potentiële) medewerkers inzichtelijk. Door als lerende organisatie meer het gesprek aan te gaan, te vragen naar verwachtingen en behoeften van (nieuwe) medewerkers en te reflecteren op de ervaringen van mensen ontstaat er een betere onboarding en meer draagvlak bij de medewerkers. Voor het groeien van zelfvertrouwen in iemands rol is er veel behoefte aan de meer informele kant van een onboarding traject; hoe maakt een nieuwe medewerker zijn rol echt eigen en leert hij of zij de cultuur, normen en waarden en ongeschreven regels kennen die zeker in een kleine organisatie heel bepalend zijn voor de onderlinge samenwerking. Deze uitkomsten worden verwerkt in ons nieuwe HRM beleid.

2. Arbeidsvoorwaardenregeling

De nieuwe versie van de arbeidsvoorwaardenregeling is in overleg met de personeelsvertegenwoordiging tot stand gekomen en eind december 2021 vastgesteld.

Informatisering en Automatisering

Visie

In 2020 is er een nieuwe ICT Visie ontwikkeld die de komende jaren geïmplementeerd zal gaan worden. Dit zal leiden tot een hybride toekomstvast ICT-infrastructuur die ervoor zorgt draagt dat er veilig en efficiënt gewerkt kan worden.

Wat willen wij bereiken

Een goed doordacht informatie- en automatiseringssysteem, waarmee relevante data real-time beschikbaar is, zowel voor intern als extern gebruik. Het risico op uitval van het systeem en op oneigenlijk en onverantwoord gebruik zijn hierbij tot een aanvaardbaar minimum beperkt.

Ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening worden op zodanige wijze gerealiseerd dat het de organisatie op een innovatieve wijze ondersteunt in het realiseren van de ambities uit de Havenstrategie.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

1. Migratie naar nieuw ERP-systeem

In 2021 is de implementatiepartner voor de implementatie van het nieuwe ERP gecontracteerd. Implementatie van het nieuwe ERP-systeem zal geheel 2022 in beslag nemen en zal naar verwachting begin 2023 gereed zijn. Het Haven Management Systeem (HMS), die in het huidige ERP is geïntegreerd, is in de nieuwe omgeving als separate applicatie neergezet.

2. Informatiebeveiliging

Er zijn verbeteringen in de security doorgevoerd zoals vernieuwing en segmentering van de infrastructuur en implementatie van software voor een nog betere beveiliging.

3. Beheer GIS en Pilot Geo-informatie inzichtelijk voor omgeving

Het beheer van het geografische informatiesysteem (GIS) is bij een derde partij ondergebracht en verloopt volgens verwachting. Het inzichtelijk maken voor de omgeving vanuit onze systemen is beperkt mogelijk gemaakt. Verdere uitrol is voorzien op het moment dat zekerheid is verkregen dat dit veilig kan.

Facilitaire zaken

Visie

De huisvesting en faciliteiten van het havenbedrijf worden beheerd vanuit een integrale meerjaren-, duurzame, kwaliteitsvaste en -bewuste gedachte. Dit geldt zowel voor de hard-services (gebouwgebonden installaties, bouwkundige inrichting en meubilair) als soft-services (diensten). Hierdoor kunnen medewerkers en gasten op een veilige en verantwoorde wijze hun werk uitvoeren in een aangename en verzorgde omgeving. Onze ambities komen tot uiting in de uitstraling van het gebouw, de wijze waarop de faciliteiten worden beheerd en gebruikt, alsmede op en in de voorzieningen die aan medewerkers ter beschikking worden gesteld. Gastvrijheid en transparantie staan hierbij centraal.

Wat willen wij bereiken

Zowel gasten van het havenbedrijf als eigen medewerkers ervaren dat het havenbedrijf maatschappelijk verantwoord ondernemen, professionaliteit, veiligheid, duurzaamheid en gastvrijheid hoog in het vaandel heeft staan.

Wat hebben wij daarvoor gedaan

In 2021 waren geen bijzondere activiteiten op het vlak van facilitaire zaken gepland.

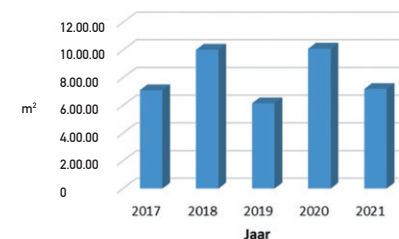
VII. Bijlagen

Facts & figures

Uitgegeven industrieterrein (incl. 2e uitgifte)

Over de laatste jaren vertonen de gronduitgiftes het volgende beeld:

Jaar	Totaal in ha
2017	7.08.77
2018	10.01.72
2019	6.15.32
2020	10.09.00
2021	7.17.78

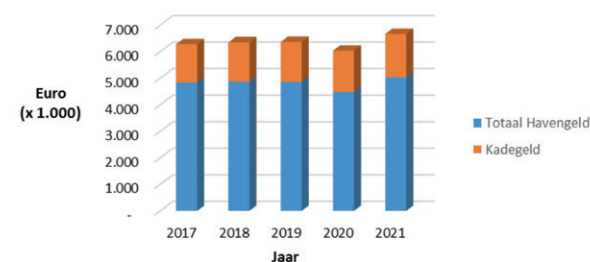

Haven- en kadegeldinkomsten

Haven- en kadegelden zijn belangrijke inkomstenbronnen voor het havenbedrijf.

Jaar	Zeehaven-geld	Binnenhaven-geld	Totaal havengeld	Kadegeld	Totaal haven- en kadegeld
2017	3.524	1.310	4.835	1.444	6.278
2018	3.512	1.356	4.867	1.482	6.349
2019	3.618	1.234	4.852	1.509	6.361
2020	3.287	1.194	4.481	1.549	6.031
2021	3.771	1.262	5.033	1.629	6.661

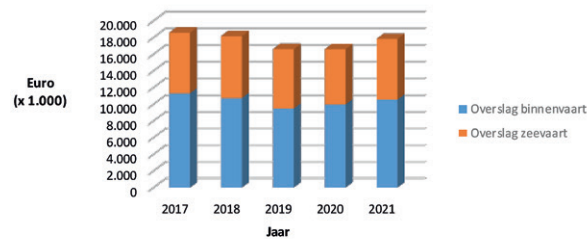
Alle bedragen x 1.000 euro (€)

Scheepsbewegingen en goederenoverslag

Jaar	Aantal schepen		Goederenoverslag					
			Zeeschepen (x 1.000 ton)			Binnenvaart-schepen (x 1.000 ton)	Scheepvaart (x 1.000 ton)	% t.o.v. vorig jaar
	zee	binnen	gelost	geladen	totaal	gelost/geladen	totaal	
2017	2.059	11.734	3.998	3.297	7.295	11.273	18.568	5,9
2018	2.136	12.182	3.983	3.456	7.439	10.722	18.161	-2,2
2019	2.070	10.976	3.822	3.326	7.148	9.459	16.607	-8,6
2020	1.950	11.544	3.439	3.189	6.628	9.955	16.577	-0,2
2021	2.027	12.241	3.682	3.604	7.286	10.538	17.824	7,5

N.B. Percentages zijn berekend over de onafgeronde cijfers.

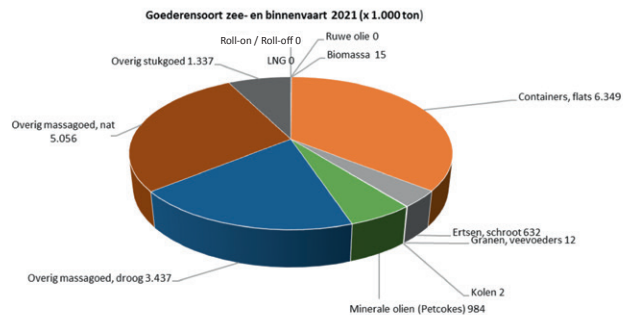
Goederenoverslag per goederensoort (x 1.000 ton)

Zeevaart	2017	2018	2019	2020	2021	% t.o.v. vorig jaar
Biomassa	0	21	27	49	15	-69,4
Containers, flats	2.851	3.215	3.182	3.327	3.690	10,9
Ertsen, schroot	471	342	362	411	414	0,7
Granen, veevoeders	69	38	33	23	10	-56,5
Kolen	0	2	0	1	2	100,0
Minerale oliën (Petcoques)	136	218	296	112	191	70,5
Overig massagoed, droog	1.540	1.332	1.233	1.081	985	-8,9
Overig massagoed, nat	1.783	1.789	1.591	1.177	1.431	21,6
Overig stukgoed	440	482	424	442	548	24,0
Roll-on / Roll-off	4	0	0	0	0	0,0
Ruwe olie	0	0	0	0	0	0,0
LNG	0	0	0	5	0	100,0
Totaal	7.295	7.439	7.149	6.628	7.286	9,9

N.B. Percentages zijn berekend over de onafgeronde cijfers.

Binnenvaart	2017	2018	2019	2020	2021	% t.o.v. vorig jaar
Biomassa	1	0	1	0	0	0,0
Containers, flats	2.543	1.992	1.872	2.517	2.659	5,6
Ertsen, schroot	160	155	224	200	218	9,0
Granen, veevoeders	9	20	5	3	2	-33,3
Kolen	0	0	0	0	0	0,0
Minerale oliën (Petcoques)	795	812	816	822	793	-3,5
Overig massagoed, droog	3.155	3.031	2.269	2.263	2.452	8,4
Overig massagoed, nat	3.698	3.805	3.427	3.433	3.625	5,6
Overig stukgoed	911	905	845	717	789	10,0
Roll-on / Roll-off	0	0	0	0	0	0,0
Ruwe olie	0	0	0	0	0	0,0
LNG	1	0	0	0	0	0,0
Totaal	11.273	10.722	9.459	9.955	10.538	5,9

N.B. Percentages zijn berekend over de onafgeronde cijfers.

Goederenvervoer per spoor

Jaar	Aantal wagons	% t.o.v. vorig jaar	Vervoerd product (x 1.000 ton)	% t.o.v. vorig jaar
2017	43.445	44,2	1.427	61,1
2018	40.356	-7,1	1.316	-7,8
2019	40.000	-0,9	1.292	-1,8
2020	41.570	3,9	1.405	8,7
2021	43.367	4,3	1.472	4,8

N.B. Percentages zijn berekend over de onafgeronde cijfers.

Werkgelegenheid

Opbouw werknemersbestand binnen de vestigingen 2021	
Totale directe werkgelegenheid binnen het gehele haven- en industrieterrein Moerdijk:	10.019 werknemers
Totale indirecte werkgelegenheid gecreëerd door het haven- en industrieterrein Moerdijk:	9.051 werknemers
Totale werkgelegenheid gecreëerd door het haven- en industrieterrein Moerdijk:	19.070 werknemers

Gegevens gebaseerd op een telling

Vestigingen

Aantal vestigingen op het haven- en industrieterrein Moerdijk 2021 naar sector:

Sector	Aantal vestigingen
Industrie	70
Bouw nijverheid	29
Reparatie van consumentenartikelen en handel	48
Vervoer, opslag en communicatie	116
Verhuur van handel in onroerend goed, verhuur van roerende goederen en zakelijke dienstverlening	179
Overig	5
Totaal	447

Bron: Lijst gevestigde bedrijven Havenbedrijf Moerdijk

Paragraaf Personalia en nevenfuncties Directie en Raad van Commissarissen

Directie

F.J. (Ferdinand) van den Oever

Ferdinand van den Oever is Directeur-Bestuurder van het Havenbedrijf Moerdijk (CEO).

Geboortejaar: 1964
Nationaliteit: Nederlandse
Benoemd: Directeur-Bestuurder (CEO) per 05-12-2016

Voorgaande functie

Directeur van de gemeenschappelijke regeling Havenschap Moerdijk

Nevenfuncties

- Lid Raad van Beheer van Stichting Leidingenstraat Nederland (LSNED);
- Bestuurslid Multimodaal Coördinatie- en Adviescentrum Brabant (MCA Brabant);
- Bestuurslid Stichting Bedrijfsbrandweer Moerdijk (SBM) (q.q. in lijn met de statuten);
- Bestuurslid Stichting Beveiliging Industrierrein Moerdijk (SBIM) (q.q. in lijn met de statuten).

Raad van Commissarissen

Dr. Ir. P.J.M. (Peter) van Laarhoven

Peter van Laarhoven is voorzitter van de Raad van Commissarissen van het Havenbedrijf Moerdijk.

Geboortejaar: 1959
Nationaliteit: Nederlandse
Benoemd: Voorzitter van de Raad van Commissarissen per 01-01-2017
Datum aftreden: 31-12-2020
Datum herbenoeming: 1-1-2021 voor een periode van 4 jaar (tot 1-1-2025)

Huidige/voorgaande functie

Directeur Van Laarhoven Toezicht en Advies (huidig)

Director Corporate Development bij Schiphol Group (voorgaand)

Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Toezicht van de HAN University of Applied Sciences;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Consultants in Quantitative Methods (CQM);
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van de Nederlandse Reisopera;
- Vicevoorzitter Raad van Toezicht TNO;
- Vicevoorzitter Netherlands National Commission Unesco;
- Lid Raad van Commissarissen H&S Group B.V.;
- Lid Raad van Commissarissen CB Logistics.

Drs. M.H.T. (Marjolein) Jansen

Marjolein Jansen is lid van de Raad van Commissarissen van het Havenbedrijf Moerdijk.

Geboortejaar: 1970
Nationaliteit: Nederlandse
Benoemd: Lid van de Raad van Commissarissen per 01-01-2017
Datum aftreden: 31-12-2019
Datum herbenoeming: 1-1-2020 voor een periode van 4 jaar (tot 1-1-2024)

Huidige/voorgaande functie

Lid Raad van Bestuur van het Kadaster (plaatsvervangend voorzitter) (huidig)
Vicevoorzitter College van Bestuur Vrije Universiteit Amsterdam (voorgaand)

Nevenfuncties

- Vicevoorzitter Bestuur Stichting Sail Amsterdam (onbezoldigd);
- Lid Raad van Toezicht Hout- en Meubileringscollege;
- Lid Raad van Toezicht The Hague Security Delta;
- Lid Raad van Toezicht Stichting Erfgoedhavens Rotterdam.

Dr. J.M. (Jan) van der Eijk

Jan van der Eijk is lid van de Raad van Commissarissen van het Havenbedrijf Moerdijk.

Geboortejaar: 1953
Nationaliteit: Nederlandse
Benoemd: Lid van de Raad van Commissarissen per 01-01-2017
Datum aftreden: 31-12-2020

Datum herbenoeming: 1-1-2021 voor een periode van 2 jaar (tot 1-1-2023)

Huidige/voorgaande functie

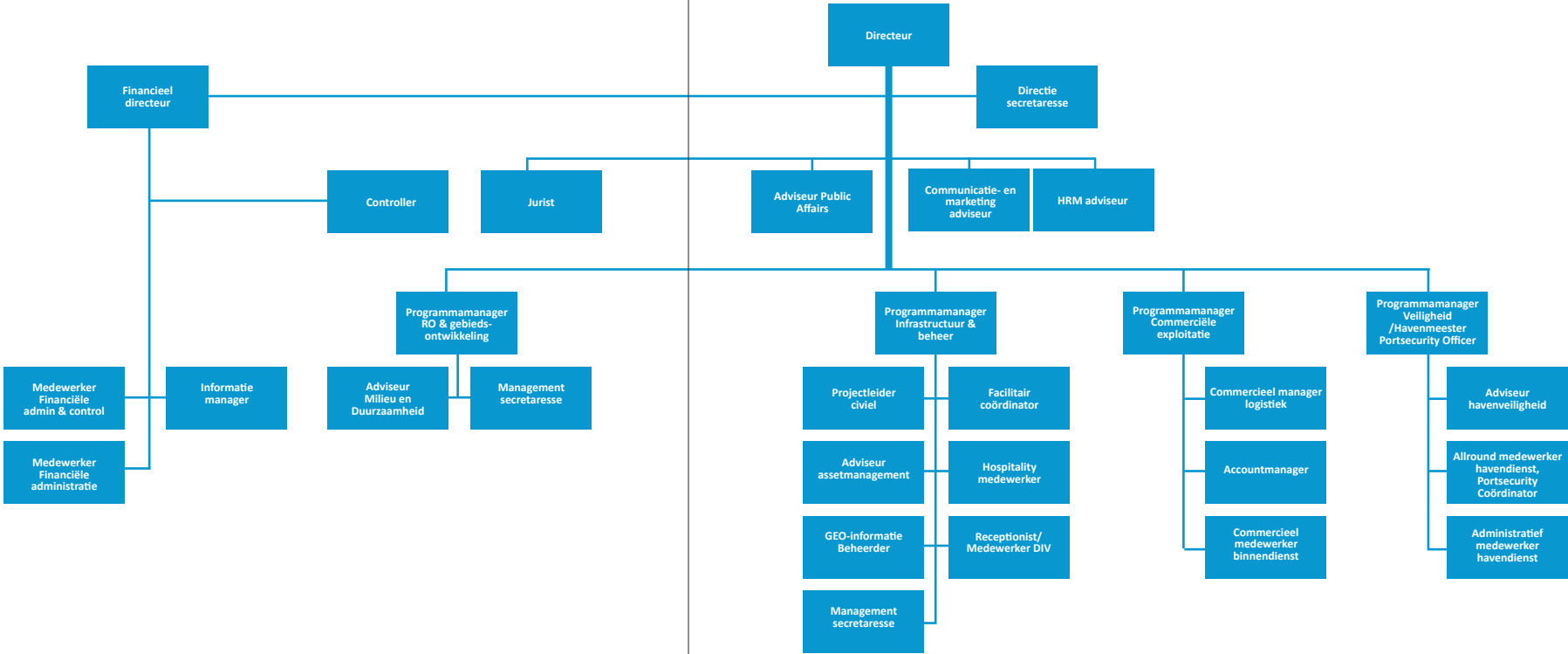
Technology and Business Innovation Consultant (huidig)
Group Chief Technology Officer Royal Dutch Shell (voorgaand)

Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht Universiteit Utrecht;
- Lid Stuurgroep Energie Swiss National Science Foundation;

Organigram

Organigram Havenbedrijf Moerdijk N.V. per 31-12-2021

Jaarstukken 2021

2021

Bestuursverslag

Algemeen

Havenbedrijf Moerdijk N.V. is een 100% deelneming van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk. De provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk zijn deelnemers in het Havenschap Moerdijk en daarmee houder van de aandelen A en B die door Havenbedrijf Moerdijk N.V. aan de gemeenschappelijke regeling zijn uitgegeven.

Havenbedrijf Moerdijk N.V. heeft statutair als taken:

- het (doen) uitoefenen van een havenbedrijf en in dat kader de positie van het Moerdijkse haven-, logistiek- en industriecomplex in regionaal, nationaal en internationaal perspectief zowel op korte als op lange termijn versterken;
- het bevorderen van een effectieve, veilige en efficiënte afhandeling van het scheepvaartverkeer en het zorgdragen voor nautische en maritieme orde en veiligheid, alsmede het optreden als bevoegde havenautoriteit in het Moerdijkse havengebied;
- de ontwikkeling, aanleg, beheer en exploitatie van het haven-, logistiek- en industriegebied in Moerdijk, in de ruimste zin van het woord.
- Deze taken verankeren wij in onze meerjaren bedrijfsstrategie en wordt vastgesteld door onze aandeelhouders.

Het gemiddelde aantal medewerkers over 2021 bedroeg 27,8 FTE (inclusief directie), bestaande uit directeur-bestuurder, financieel directeur, 4 programmamanagers, 4 stafleden en overige medewerkers.

Onze aangescherpte bedrijfsstrategie zorgt ervoor dat het havenbedrijf beschikt over een duidelijke koers en dat heeft zich vertaald in de bedrijfsbrede resultaten van het afgelopen jaar.

Ondanks de Brexit en de coronapandemie was 2021 wederom een jaar met groei in de haven voor zowel de binnenvaart als de zeevaart. De totale overslag steeg met 8% tot 17.824 miljoen ton. De zeevaart nam met 2.027 schepen 10% van die groei voor haar rekening en de binnenvaart met 12.241 schepen 5,9%. Van de diverse segmenten waren het wederom de containers die de meeste groei lieten zien met 8% tot 746.546 TEU. Voor het zevende jaar op rij liet de haven een groei zien van het spoorgoederenvervoer. Het aantal treinen groeide naar 3.040, wat een stijging is van 4%.

Nieuwe bedrijven zoals Air Liquide en Frigo vestigden zich het afgelopen jaar op Port of Moerdijk. MM Metal Recycling en Lidl zijn voorbeelden van bedrijven die kiezen voor een verdere verankering in ons haven- en industriegebied en breiden hun bestaande activiteiten en locaties verder uit.

In 2021 heeft Port of Moerdijk verder een aantal nieuwe verbindingen gerealiseerd. Zo breidde vanuit het shortsea cluster A2B-online uit met een extra afvaart van Moerdijk naar het Verenigd Koninkrijk om in te kunnen spelen op de toegenomen markt-vraag als gevolg van aantrekkende economie en verschoven volumes door de Brexit. Spoorvrachtoperator Lineas startte in 2021 met een nieuwe treinverbinding tussen Port of Moerdijk en Antwerpen waardoor de frequentie van vrachtvervoer via het spoor wederom verhoogd kon worden. Dit is niet alleen een positieve ontwikkeling voor de shortsea positie van Moerdijk, de extra spoorverbinding ontlast ook het wegverkeer en draagt zo bij aan het verduurzamen van de haven.

Na een jarenlange aanloop krijgt het Logistiek Park Moerdijk (LPM) nu echt vorm. Het eerste bedrijf dat zich op LPM gaat vestigen is DSV. DSV is een bekende speler op het haven en industrieterrein Moerdijk en de nieuwe nummer 1 in de Top 100 Logistieke Dienstverleners in Nederland. Het bedrijf heeft een overeenkomst met voorwaardelijkheden getekend, voor de ontwikkeling van meer dan 200.000 m² opslag en distributie en neemt daarvoor de hele eerste fase van meer dan 34 hectare grond af. Tevens is een optie tot de vestiging van recht van erfpacht afgegeven inzake ontwikkelcel 4 van het Logistiek Park Moerdijk (ca. 35 hectare).

Een unieke ontwikkeling voor Port of Moerdijk in 2021 was de totstandkoming van een specifieke stikstofbank voor het Logistiek Park Moerdijk. Door middel van deze doelenbank is het mogelijk om de stikstof depositie voor alle vestigers op het LPM te kunnen compenseren.

De werkzaamheden rondom de uitbreiding en renovatie van het spoor zijn afgerond. De renovatie maakt deel uit van een overall project om de internationale verbinding van het spoortransport te verbeteren tussen de haven van Moerdijk en de belangrijkste transportcorridors. Hoewel de officiële opening nog volgt, is de nieuwe spoorterminal al in gebruik genomen.

Met behulp van de Europese subsidie zijn tevens meerdere overgangen beveiligd, is de terminal geschikt gemaakt voor 740 meter lange treinen, de nieuwe Europese maat en is er een derde terminalspoor aangelegd. Tijdens deze omvangrijke klus zijn meteen ook de kades opgeknapt en het terminal terrein verbeterd.

Om Port of Moerdijk ook digitaal klaar te maken voor de toekomst, heeft het havenbedrijf in 2021 een bijzondere 20-jarige samenwerking afgesloten met KPN. Er is gestart met de bouw van nieuwe 5G zendmasten en ook het glasvezelnetwerk wordt verder uitgerold.

Reduceren van energieverbruik, geen fossiele bronnen aanspreken en afvalstromen zo veel mogelijk circulair maken, zijn serieuze ambities van Port of Moerdijk. Om dit waar te maken is samenwerking van groot belang.

In 2021 verwelkomde Moerdijk het eerste elektrische binnenvaartschip. Zero Emission Services (ZES) vaart voor bierbrouwer Heineken met de Alphenaar volledig emissieloos tussen Alphen aan den Rijn en Moerdijk. Om na de binnenvaart ook stappen te zetten in de elektrificatie van de zeevaart kreeg Port of Moerdijk subsidie van de provincie Noord-Brabant en het Ministerie van I&W. Met een injectie van € 436.000 wordt er werk van gemaakt om walstroom ook aan de zeevaart aan te bieden.

In 2021 is ook het eigen zonnepark aan de Westelijke Randweg in gebruik genomen. Dankzij een nieuwe methode is daarbij de constructie versterkt zodat ondanks zware storm of sneeuwval ook de grond onder de zonnepanelen die dienst doet als kabels en leidingenstrook nog efficiënt kan worden gebruikt.

De drie meest risicovolle spoorwegovergangen op het haven- en industrieterrein zijn beveiligd. Het Havenbedrijf Moerdijk heeft de ambitie om alle spoorwegovergangen de komende periode te beveiligen.

Drie jaar lang is er samen met partners in het project PASSAnT gewerkt aan innovatieve oplossingen voor verbeterde veiligheid in de haven. Het project werd in 2021 afgerond. 'Slimme' dekzeilen, hekwerken en camerasystemen zijn enkele voorbeelden van innovaties die klaar zijn voor de markt om door te ontwikkelen. Verder is in samenwerking met SBIM en de Veiligheidsregio gestart met het inzetten van drones. De drones zijn een aanvulling op het huidige beveiligingsconcept. In de strijd tegen zware havencriminaliteit startte Port of Moerdijk samen met andere zeehavens een online bewustwordingscampagne over criminaliteit in de haven. Met de campagne wordt niet alleen de problematiek onder de aandacht gebracht, maar worden ook handvatten aangereikt. Zodat wie te maken krijgt met criminaliteit ook weet hoe te handelen.

De groei van Port of Moerdijk vertaalt zich ook naar de werkgelegenheidscijfers. De werkgelegenheid steeg van 18.705 arbeidsplaatsen (2020) naar 19.070 in 2021, 62,3% van de directe werkgelegenheid (welke 10.019 bedraagt) is woonachtig in Brabant.

Via nieuwsbrieven, (social) media, de gebiedstafels en onze eigen omgevingstafel voert Port of Moerdijk de dialoog met omwonenden. Een concrete uitwerking hiervan is de realisatie van het compensatie gebied Appelzak Zuid. Dit nieuwe natuurgebied wordt in 2022 opgeleverd en biedt omwonenden volgens hun eigen ontwerp ruimte om te recreëren.

Financiële informatie

De netto omzet bedraagt € 23.285.293 (2020: € 21.297.604) en bestaat voor € 6.661.140 (2020: € 6.030.876) uit haven- en kadegelden, voor € 14.054.545 (2020: € 12.718.022) uit erfpacht en verhuurde gronden en voor € 2.569.608 (2020: € 2.548.706) uit vergoedingen. Het resultaat voor belastingen komt uit op € 14.098.528 (2020: € 9.486.143) positief en na belastingen op € 11.057.969 (2020: € 7.854.295) positief.

Het Interest Coverage Ratio bedraagt 4,0 (2020: 3,3) en zegt hoeveel keer de rente kan worden betaald uit het brutobedrijfsresultaat (> 2 is gezond).

De Debt/Ebitda verhouding bedraagt 12,5 (2020: 11,6) en laat de verhouding zien tussen de rentedragende schulden en het brutobedrijfsresultaat (< 7 is gezond).

De solvabiliteitsratio bedraagt 35% (2020: 34%) en laat de verhouding zien tussen eigen vermogen en totaal vermogen (> 30% is gezond).

Het resultaat van 2021 is aanzienlijk hoger dan begroot. De voornaamste redenen hiervoor zijn het boekhoudkundig anders verwerken van de ingroeikortingen (deze nieuwe verwerkingsswijze is zowel in jaarrekening 2020 als 2021 gehanteerd) ten opzichte van de oorspronkelijke begroting (+€ 1,5 mln), hogere opbrengsten zeehavengelden (+€ 0,4 mln) en lagere kosten. De lagere kosten worden veroorzaakt door een rentebaten van € 1,1 mln, lagere kosten IT als gevolg van een latere start implementatie ERP (€ 0,7 mln) en lagere overige uitgaven (€ 0,7 mln). De lagere kosten worden deels gecompenseerd door hogere uitgaven infra en beheer.

De financiële verslaggeving kent enige complexiteit met betrekking tot het activeringsbeleid. In 2020 en 2021 is uitgebreid aandacht hieraan besteed, waarbij definiëring en een duidelijk beleid uit voort zijn gekomen. Tevens wordt jaarlijks beoordeeld of (terugname van) een bijzondere waardevermindering van de materiele vaste activa nodig is. Bij deze beoordeling speelt het gehanteerde inflatiepercentage en WACC een belangrijke rol.

Voornaamste risico's en onzekerheden

Het risicomanagement van Havenbedrijf Moerdijk is vastgelegd in de risicomanagement software van Oodit. Jaarlijks worden de risico's en beheersmaatregelen geëvalueerd en waar nodig aangepast. In 2022 zal eveneens het risicomanagement systeem en het proces worden geëvalueerd. Vanwege de maatschappelijke positie van het Havenbedrijf en de daarbij behorende langetermijndoelstellingen is de risicobereidheid van het Havenbedrijf laag.

De belangrijkste risico's zijn als volgt:

Strategische risico's

- De economische ontwikkeling: welke een impact kan hebben op het aantal faillissementen, het aantal leads voor nog uit te geven gronden en de inkomsten stroom vanuit de havengelden. De beheersmaatregelen omvatten het monitoren van de ontwikkelingen, het contact met de klanten en het tijdig uitvoeren van debiteurenbeheer.
- Politieke ontwikkelingen: welke invloed kunnen hebben op het duurzaamheidseisen, vergunningen, zoals de Wet natuur bescherming in het kader van de stikstofproblematiek en daarmee verdere ontwikkelingen in het HiM. De beheersmaatregelen omvatten lobbyactiviteiten en monitoring van de uitnutting van vergunningsruimte, naast het zoeken naar alternatieve oplossingen.
- Brexit: De impact van Brexit op het Havenbedrijf is ook in 2021 zeer beperkt gebleven. De creativiteit van ons havenbedrijfsleven, door bijvoorbeeld te zoeken naar havens waar goederen wel gelost konden worden, heeft ertoe geleid dat er geen daling van de overslagcijfers op het Verenigd Koninkrijk heeft plaatsgevonden. De industrie heeft vooral andere of nieuwe afzetmarkten gevonden. Doordat nog steeds niet alle (in en export) maatregelen zijn doorgevoerd, blijven we alert op eventuele knelpunten.
- Ontwikkeling Roode Vaart: voor een toekomstige uitbreiding van het HiM is zowel provinciaal als gemeentelijk de Roode Vaart reserve opgenomen in haar structuur plannen. Met de komst van de nieuwe omgevingswet en de daaraan gekoppelde omgevingsvisie bestaat het risico dat deze niet langer wordt gereserveerd.
- Beschikbaarheid van voldoende netcapaciteit benodigd voor de vestiging van nieuwe bedrijven en de toekomstvastheid van op het HiM aanwezige bedrijven. De beheersmaatregelen omvatten opname in de CES wat moet leiden tot een investeringsplanning van Tennet.

Operationele risico's

- Tegenvallende kosten of opbrengsten van de grondontwikkelingen van LPM en

IPM. De beheersmaatregelen bevatten de jaarlijkse voortgangscntrole m.b.t. de kosten en opbrengsten van deze projecten, projectbeheersing.

- Stremmingen waterwegen: Na de Botlekbrug staat nu de renovatie van de Spijkernissebrug op de planning.
- Cybercrime: beschikbaarheid van de interne IT-systemen. Beheersmaatregelen omvatten de doorgevoerde verbeteringen op het gebied van security, zoals vernieuwing en segmentering van de infrastructuur en implementatie van software voor een nog betere beveiliging. Evenals de implementatie van nieuwe, moderne applicaties zoals het Havenmanagementsysteem, ERP en DMS.
- Organisatie: beschikbaarheid van medewerkers en kennis. Beheersmaatregelen omvatten de aanname in de afgelopen twee jaar van additioneel personeel op IT, Finance en de Havendienst, evenals de implementatie van een nieuw Datamanagement systeem om de beschikbaarheid van kennis beter te borgen. Ook wordt veel aandacht besteed aan persoonlijke ontwikkeling om zo het verloop van personeel te reduceren.
- Toereikende voorziening waarborgregeling kern Moerdijk. Jaarlijks wordt de prognose van de waarborgregeling beoordeeld en wordt de benodigde voorziening bepaald. Door de huidige marktomstandigheden en het lagere aantal aanmelding van woningen is de risico inschatting naar beneden bijgesteld.

Compliance risico's

Het risico bestaat op niet naleving van wet- en regelgeving. De beheersmaatregel betreft het jaarlijks opstellen van een compliance plan. Eveneens maakt het Havenbedrijf gebruik van een vaste groep aan adviseurs welke advies uitbrengen over wijzigingen in wet- en regelgeving.

Financiële instrumenten

In 2009 heeft het Havenbedrijf rentederivaten afgesloten om het renterisico van de geldleningen voor de grond- exploitatie IPM te mitigeren. In 2021 zijn roll-over leningen afgesloten welke exact de derivaten spiegelen.

Het Havenbedrijf heeft met het Havenschap een lopende kredietovereenkomst van maximaal €280 miljoen. De huidige en de verwachte financieringsbehoefte van de komende jaren liggen onder deze maximale kredietfaciliteit.

De gekwantificeerde risico's worden opgevangen door het aanwezige weerstandsvermogen. Bij het onderdeel weerstandvermogen en risicobeheersing in de toelichting op de balans wordt hier verder op ingegaan. Voor een beschrijving van de risico's wordt eveneens verwezen naar het jaarverslag 2021.

Risico-ontwikkeling in 2021

De risico's zijn door het Havenbedrijf in oktober 2021 opnieuw beoordeeld. Er hebben zich in 2021 geen significante wijzigingen voorgedaan in de risico's behalve een reductie van het risico betreffende de kosten voor de waarborgregeling kern Moerdijk als gevolg van een verlaging van de financieringsrente en aanpassing van de prognose. Herbeoordeling van de risico's laat zien dat continuering van de onderneming absoluut niet in gevaar is.

Informatie over financiële instrumenten

Havenbedrijf Moerdijk is een kredietovereenkomst aangegaan met het Havenschap Moerdijk. In de kredietovereenkomst is opgenomen, dat Havenbedrijf Moerdijk gehouden is om er zorg voor te dragen dat het Havenschap Moerdijk te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan Havenbedrijf Moerdijk te verstrekken. De hoogte van de kredietlimiet wordt elk jaar bepaald en gebaseerd op het benodigde krediet voor het komend kalenderjaar, met een opslag van 10% voor onvoorziene uitgaven en bedroeg voor 2021: € 260.200.000 (2020 € 233.700.000). De maximaal mogelijke kredietlimiet is het kredietplafond, zoals overeengekomen met Havenschap Moerdijk, ter grootte van € 280.000.000

Per 31 december 2021 is voor € 108.980.811 (2020: € 49.418.462) aan langetermijnleningen opgenomen bij Havenschap Moerdijk. Samen met de € 103.787.651 (2020: € 132.026.389) die op korte termijn opgenomen is komt het totaal aan opgenomen leningen bij het Havenschap Moerdijk uit op € 212.768.462 (2020: € 181.444.851).

Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

Havenbedrijf Moerdijk heeft de maatschappelijke aspecten van ondernemen vastgelegd in haar corporate strategie. Dit document is in december 2021 door de aandeelhouders vastgesteld. Dit document beschrijft naast onze missie en visie tevens onze leidende principes en kernwaarden. Onze opgaven hebben wij tevens vertaald naar de Sustainable Development Goals, zoals geformuleerd door de Verenigde Naties. Hiermee hebben wij ons MVO beleid volledig geïncorporeerd in onze meer jaren strategie.

De geselecteerde deeltargets van deze SDG's komen direct terug in de dashboard measures 2025. Voorbeelden daarvan zijn de 95% beschikbaarheid en betrouwbaarheid van onze assets, meer dan 85% van de omgeving ervaart een veilige woon- en werk-omgeving, ongevallen en incidenten nemen met 10% af en 10% van de reststromen wordt hergebruikt.

Daarnaast komen aspecten van ons verantwoord ondernemen ook terug in ons gezamenlijk met onze stakeholders opgestelde water- en natuurmanagement plan en de Moerdijk- en vitaliteitsregeling ten behoeve van de inwoners in de omliggende kernen.

Informatie over gedragscodes

Havenbedrijf Moerdijk heeft haar gedragscode laatstelijk vastgesteld op 23 oktober 2018. In de gedragscode leggen we vast hoe wij op basis van onze waarden integer willen handelen. Daarnaast bevat de gedragscode een aantal handvatten voor medewerkers in geval van een integriteitsissue, alsmede een klokkenluidersregeling. Tevens beschikt het Havenbedrijf over een externe vertrouwenspersoon.

Beleid over bezoldiging van bestuurders en commissarissen en de wijze hoe dit in de praktijk is gebracht

Ondanks dat Havenbedrijf Moerdijk niet onder de Wet normering topinkomens valt, is in het directiereglement onder artikel 12.1 opgenomen dat het bezoldigingsbeleid niet in strijd mag zijn met uit de Wet normering topinkomens voortvloeiende normen voor bezoldigingen.

De bezoldiging van de directeur-bestuurder (€ 196.985) ligt binnen de normen voor bezoldigingen uit de Wet normering topinkomens. Voor de in 2020 gerapporteerde bezoldiging is abusievelijk een deel van de werkgeverslasten niet meegenomen.

Verwachte gang van zaken

Volgens de vastgestelde begroting 2022 wordt een resultaat voor belastingen van € 7.312.900 verwacht. De verwachting is dat het resultaat voor belastingen in de periode 2022 – 2025 gestaag oploopt.

De positieve ontwikkeling op het gebied van de zee- en binnenvaart evenals de toename in gronduitgifte, zal in 2022 resulteren in een stijging van de omzet. De vaste bedrijfslasten zullen slechts licht stijgen. De investeringen in, met name, het LPM zullen vooruitlopen op de opbrengsten. De benodigde toename in financiering blijft ruimschoots binnen de afgesproken kredietlimiet.

In 2022 zal de ontwikkeling van het Logistiek Park Moerdijk verder vorm krijgen, waarbij gestart zal worden met de aanleg van de openbare voorzieningen en infrastructuur, waaronder de interne baan. Tevens wordt een begin gemaakt met de aanleg van de centrale blusvoorziening en voorbelasting van ontwikkelcel 2 en 4.

DSV zal in 2022 starten met de bouw van haar distributiecentrum van circa 220.000 m² op ontwikkelcel 1. Op het Industrial Park Moerdijk worden uit te geven gronden bouwrijp gemaakt en zal de herverkaveling van de 'Shell driehoek' worden uitgewerkt.

De verwachting is dat in 2022 het voormalige Tetrapak terrein zal worden uitgegeven. Deze uitgifte zal worden voorbereid, door sloop van de huidige opstallen en het bouwrijp maken van het terrein. In het belang van de mogelijke toekomstige ontwikkeling van de Roode Vaart zal inbreng en onderbouwing worden geleverd aan de tot stand komen van de omgevingsvisie van de Gemeente Moerdijk. Het project LEAN Moerdijk, ter bevordering van het beter benutten van de spoorinfrastructuur ten behoeve van het spoorgoederenvervoer, zal in 2022 verder worden gecontinueerd.

Binnen het haven- en industrieterrein lopen in 2022 meerdere infrastructurele projecten, zoals verdubbeling van de ingaande verkeersstroom bij afrit 26, vergroten van het spooreplacement en voorbereiding van de aanleg van twee 5G masten.

Communicatie met de omgeving blijft ook komend jaar belangrijk. Na twee coronajaren is de verwachting dat in 2022 de Open Havendag wel doorgang zal kunnen vinden. We starten dit jaar ook met een uitvoerige en structurele communicatie met de omgeving over de ontwikkeling en eventuele overlast omtrent de werkzaamheden van het Logistiek Park Moerdijk.

Helaas heeft de volgende crisis zich alweer aangediend, de oorlog in Oekraïne. Een direct economisch effect op korte termijn wordt niet verwacht, omdat het Havenbedrijf Moerdijk geen directe banden heeft met Rusland of Russische bedrijven en er geen handel plaatsvindt in fossiele brandstoffen (olie/gas/kolen) of graan.

Inmiddels is het twee jaar geleden dat het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie stapte. Tot op heden zijn er weinig tot geen gevolgen geweest voor het Havenbedrijf. Deze nieuwe situatie is echter nog niet gestabiliseerd, de transitieperiode is nog gaande. Op dit moment is er echter niet duidelijk of er nog verdere gevolgen zullen zijn voor het havenbedrijf, we houden de situatie nauwlettend in de gaten.

Ten aanzien van veiligheid zal de focus vooral liggen op lobbywerkzaamheden ten aanzien van de spoorwegovergang beveiliging en begeleiding van de zeevaart, evenals afronding van de implementatie van het Nautisch Veiligheidsmanagementsysteem, inbedding van de inzet van drones en fase 1 van het uitrusten van camera's met anomale detectie.

De prioriteiten ten aanzien van duurzaamheid en circulariteit voor 2022 zijn: het faciliteren van de elektrificatie van de industrie, het afronden van de scope en technische haalbaarheid van het project Dimmer CO² afvang en inventarisatie van de reststoffen welke in HiM worden geproduceerd.

De interne bedrijfsvoering van het Havenbedrijf zal in 2022 focussen op het verder professionaliseren van de interne IT omgeving. Hiervoor zal de interne IT organisatie met 1 FTE worden uitgebreid. De overige geplande activiteiten voor 2022 zullen worden uitgevoerd met dezelfde organisatie als in 2021.

Verklaring inzake corporate governance

Havenbedrijf Moerdijk sluit zich vrijwillig aan bij c.q. geeft uitvoering aan de best practices uit de meest recente corporate governance code.

Moerdijk, 22 april 2022

De directeur bestuurder:

F.J. van den Oever

Verslag van de Raad van Commissarissen

Samenstelling Raad van Commissarissen

De RvC bestond in 2021 uit Peter van Laarhoven (voorzitter), Jan van der Eijk en Marjolein Jansen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) heeft in december 2020 besloten tot herbenoeming van Peter van Laarhoven als voorzitter van de RvC voor een termijn van 4 jaar alsmede tot herbenoeming van Jan van der Eijk als lid van de RvC voor een termijn van 2 jaar. Een en ander ingaande per 1 januari 2021.

Bijeenkomsten Raad van Commissarissen (en AvA)

De Raad van Commissarissen heeft in 2021 vijf keer vergaderd. Daarbij werden telkens de richtlijnen van het RIVM betreffende COVID19 in acht genomen en werd een aantal keren digitaal of hybride vergaderd. Bij alle vergaderingen waren alle leden van de Raad van Commissarissen aanwezig.

Los van de formele besluitvorming omtrent reguliere onderwerpen zoals de begroting, kwartaal- en jaarstukken en bevindingen van de externe accountant, maakten de leden van de Raad van Commissarissen (inhoudelijk) nader kennis met de programmanager Havenmeester en Veiligheid en de Programma manager Infrastructuur en Beheer tijdens een bezoek aan de haven per schip en het Logistiek Park Moerdijk per Jeep.

Door de Covid beperkingen heeft de RvC haar periodieke overleg met de personeelsvertegenwoordiging (PVT) dit jaar helaas moeten annuleren. Verder heeft de RvC tijdens een van haar vergaderingen nader ingezoomd op de financiële, operationele en strategische implicaties van het Logistiek Park Moerdijk (LPM) en de nieuwe financieringen mede in relatie tot het aflopen van derivaten. Voorts heeft de RvC in 2021 samen met de directie een informele (tweede) sessie gehouden om de nieuwe bedrijfsstrategie van meetbare doelen te voorzien.

In 2021 heeft een tweetal digitale vergaderingen van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) plaatsgevonden, voorgezeten door de voorzitter van de Raad van Commissarissen. De leden van de RvC hebben voornoemde vergaderingen van de AvA bijgewoond.

De voorzitter van de RvC heeft samen met een lid het jaarlijks (functionerings-)gesprek gevoerd met de directie (in casu de directeur) waarin tevens de voortgang van de uitvoering van het jaarplan 2021 is besproken.

Commissies

Gelet op de beperkte grootte van het bedrijf, het feit dat de RvC uit een drietal personen bestaat, alsmede de aanwezigheid van alle leden van de RvC bij alle vergaderingen, heeft de RvC ervoor gekozen geen aparte commissies in te stellen.

Woord van dank

De Raad van Commissarissen dankt alle medewerkers en de directie voor hun inzet en betrokkenheid. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de ondersteuning van de RvC hetgeen heeft bijgedragen aan een effectieve wijze van vergaderen en besluitvorming. Tevens dankt de RvC de aandeelhouders (gemeente Moerdijk en provincie Noord-Brabant) voor de constructieve dialoog en discussie en hun betrokkenheid bij het Havenbedrijf Moerdijk.

Raad van Commissarissen

Peter van Laarhoven (voorzitter)

Jan van der Eijk

Marjolein Jansen

Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)

ACTIEF

	Toelichting	31 december 2021		31 december 2020	
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	1				
Bedrijfsgebouwen en terreinen		4.109.825		3.333.577	
Uitgegeven en nog uit te geven gronden		168.576.279		159.293.055	
Gebiedsontwikkeling		60.996.225		112.076.155	
Kade en terreininrichting		25.232.208		24.464.183	
Weg - en waterbouwkundige werken		2.897.600		1.500.007	
Vooruitbetaalde materiële vaste activa		3.413.509		1.485.054	
			265.225.646		302.152.031
Financiële vaste activa	2				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		1		1	
Actieve belastinglatentie		5.021.049		4.537.729	
Overige vorderingen financiële vaste activa		3.561.074		2.093.068	
			8.582.124		6.630.798
VLOTTENDE ACTIVA	3				
Voorraden					
Onderhanden werk			50.310.596		-
Vorderingen en overlopende activa					
Vorderingen op handelsdebiteuren		902.767		2.239.982	
Vorderingen op participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		479.103		435.821	
Belastingen en sociale lasten		718.693		938.705	
Overlopende activa		28.649.176		22.307.523	
			30.749.739		25.922.031
Liquide middelen	4				
			6.902.733		8.817.431
			361.770.838		343.522.291

Alle bedragen x 1 euro (€)

PASSIEF

	Toelichting	31 december 2021		31 december 2020	
Eigen vermogen Gestort en opgevraagd kapitaal Agioreserve Algemene reserve	5	50.000		50.000	
		93.309.925		93.309.925	
		34.018.366		22.960.397	
			127.378.291		116.320.322
Voorzieningen Overige voorzieningen	6		10.301.169		13.000.479
Langlopende schulden Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen Overige langlopende schulden	7	108.980.811		49.418.462	
		1.507.127		1.712.664	
		110.487.938		51.131.126	
	Kortlopende schulden en overlopende passiva Crediteuren Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen Belastingen en sociale lasten Overige schulden Overlopende passiva	8	2.510.137		5.560.576
104.422.795				152.758.007	
2.493.876				1.386.717	
120.052				126.789	
4.056.580				3.238.275	
			113.603.440		163.070.364
		361.770.838		343.522.291	

Alle bedragen x 1 euro (€)

Winst- en verliesrekening 2021

	Toelichting	2021		2020	
Netto-omzet	9	23.285.293		21.297.604	
Overige bedrijfsopbrengsten	10	567.888		1.503.684	
Brutomarge			23.853.181		22.801.288
Salarissen en sociale lasten	11	2.579.850		2.505.401	
Afschrijvingskosten	12	1.413.201		1.409.537	
Terugnemen bijzondere waardevermindering	1	-2.181.932		-1.038.698	
Overige bedrijfskosten	13	8.034.892		8.723.148	
Som der bedrijfskosten			9.846.011		11.599.388
Bedrijfsresultaat			14.007.170		11.201.900
Rentelasten en soortgelijke kosten		1.082.265		1.715.757	
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		-1.173.623		-	
Financiële baten en lasten	14		-91.358		1.715.757
Resultaat voor belasting			14.098.528		9.486.143
Belastingen	15		3.040.559		1.631.848
Nettoresultaat na belastingen			11.057.969		7.854.295

Alle bedragen x 1 euro (€)

Kasstroomoverzicht

	Toelichting	2021		2020	
Bedrijfsresultaat			14.007.170		11.201.900
Aanpassingen voor:					
- Afschrijvingen	12		1.413.201		1.409.537
- Mutaties overige voorzieningen	6		-2.699.310		-120.518
- Mutaties overige voord. financiële vaste activa	2		-1.468.006		-717.113
- Terugname bijzondere waardeverminderingen	1		-2.181.932		-1.038.698
Veranderingen in werkkapitaal:					
- Mutatie voorraden en onderhanden werk		-2.893.865		-	
- Mutatie operationele vorderingen		-3.654.085		-652.639	
- Mutaties operationele schulden		-2.361.690		-11.859.745	
			-8.909.640		-12.512.384
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			161.483		-1.777.276
Betaalde en ontvangen interest		-3.873.148		-4.728.972	
Betaalde vennootschapsbelasting		-2.398.169		-2.131.414	
			-6.271.317		-6.860.386
Kasstroom uit operationele activiteiten			-6.109.834		-8.637.662
Investeringsactiviteiten					
Investeren in materiële vaste activa		-6.826.465		-29.381.522	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	1	-		-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-6.826.465		-29.381.522
Ontvangen uit langlopende schulden en bankkrediet		99.641.878		45.000.000	
Aflossingen van langlopende schulden en bankkrediet		-88.620.278		-922.502	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			11.021.600		44.077.498
Nettokasstroom		-1.914.699			6.058.314
Koers- en omrekeningsverschillen		2			-1
Mutatie geldmiddelen			-1.914.697		6.058.313
Beginstand liquide middelen	4		8.817.431		2.759.118
Eindstand liquide middelen	4		6.902.734		8.817.431
Mutatie liquide middelen			-1.914.697		6.058.313

Alle bedragen x 1 euro (€)

Algemene toelichting en grondslagen voor financiële verslaggeving

Informatie over de rechtspersoon

Havenbedrijf Moerdijk is een naamloze vennootschap, statutair gevestigd te Moerdijk. De vennootschap is feitelijk gevestigd op het adres Plaza 3, 4782 SL te Moerdijk. De onderneming is ingeschreven in het handelsregister onder KvK nummer 67415938.

Bedrijfsactiviteiten

De organisatie heeft als SBI-code 5222 en verricht met name activiteiten op het gebied van:

- het (doen) uitoefenen van een havenbedrijf en in dat kader de positie van het Moerdijkse haven- en logistiek- en industriecomplex in regionaal, nationaal en internationaal perspectief zowel op korte als op lange termijn versterken;
- het bevorderen van een effectieve, veilige en efficiënte afhandeling van het scheepvaartverkeer en het zorgdragen voor het nautische en maritiem orde en veiligheid, alsmede het optreden als bevoegde havenautoriteit in het Moerdijkse havengebied;
- de ontwikkeling, aanleg, beheer en exploitatie van het haven-, logistiek- en industriegebied in Moerdijk, in de ruimste zin van het woord.

Groepsverhoudingen

Havenbedrijf Moerdijk N.V. is een 100% deelneming van het Havenschap Moerdijk.

Niet mee consolideren deelneming

De deelneming Beheer Vlasweg 4 B.V. wordt niet meegeconsolideerd. Dit omdat er geen activiteiten plaatsvinden. De waarde van de deelneming is € 1. Er is derhalve sprake van een verwaarloosbaar belang conform artikel 2:407 lid 1a BW.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Titel 9 BW 2 en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

In de jaarrekening is het voorstel tot resultaatbestemming verwerkt. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn op een aantal punten gewijzigd, hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf fouterstel. Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2021, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta van de onderneming is. Tenzij anders vermeld wordt de financiële informatie in hele euro's gepresenteerd.

Vergelijkende cijfers

De cijfers 2020 zijn, waar nodig, herubriceerd teneinde de vergelijkbaarheid met 2021 mogelijk te maken. De belangrijkste herrubricering betreft saldering van de latente belastingvorderingen en latente belastingverplichtingen. Dit in verband met de verduidelijking in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (editie 2021) omtrent situaties waarin latente belastingvorderingen en latente belastingverplichtingen in de balans met elkaar moeten worden gesaldeerd.

Daarnaast is een reclassificatie van twee omzetposten verwerkt van overige bedrijfsopbrengsten naar overige vergoedingen.

COVID-19 pandemie

De wereldwijde pandemie leidde tot ongekende omstandigheden. Na de eerste schok is in de loop van 2020 gebleken dat de financiële impact van Corona op de activiteiten van Havenbedrijf Moerdijk minimaal zijn, sterker nog het resultaat van Havenbedrijf Moerdijk is eerder positief beïnvloed doordat minder kosten zijn gemaakt.

Het is niet nodig gebleken om de gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aan te passen en zijn dan ook gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling. Ook heeft de coronacrisis derhalve geen impact gehad op het financieringsprogramma, deze wordt ook niet verwacht voor 2022.

Uiteraard worden de ontwikkelingen binnen het havengebied en het havenbedrijfsleven nauwlettend gevolgd.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

Afschrijvingen en restwaarde

Per activacategorie zijn de afschrijvingstermijnen vastgesteld op basis van de verwachte economische levensduur en wordt lineair afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn uiteengezet in de grondslagen voor de waardering van activa en passiva, bij de post Materiële vaste activa. Gedurende het jaar wordt getoetst of zich zodanige wijzigingen hebben voorgedaan dat een aanpassing van de economische levensduur noodzakelijk is. Een dergelijke aanpassing wordt toekomstgericht doorgevoerd.

Belastinglatenties

Het schattingselement betreft de gehanteerde rekenrente. Deze is gebaseerd op de werkelijke financieringsrente zoals Havenbedrijf Moerdijk deze heeft verantwoord.

Voorziening dubieuze debiteuren

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Het schattingselement betreft voornamelijk de kredietwaardigheid van de klanten.

Voorziening infra droog, riolering, infra nat en baggeren

Voor deze voorzieningen wordt een berekening gemaakt op basis van de huidige bekende kosten voor instandhouding, rekening houdend met prijsindexeringen en op basis van concrete onderhoudsplannen.

Waarborgregeling kern Moerdijk

De hoogte van deze voorziening betreft een schatting van het verwachte

financiële tekort in 2030 inzake de door de Gemeente Moerdijk afgegeven garantie op het waarde behoud en verkoopbaarheid van particuliere woningen in de kern Moerdijk.

Valutaomrekening

Transacties luidend in vreemde valuta's worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in de functionele valuta door omrekening tegen de contante wisselkoers die geldt op de datum van de transactie tussen de functionele valuta en de vreemde valuta's.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode dat zij zich voordoen. Uitgezonderd hiervan zijn koersverschillen op monetaire posten die deel uitmaken van de netto-investering in een bedrijfsuitoefening in het buitenland.

Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de wisselkoersen op het moment waarop de actuele waarde wordt bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als onderdeel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Alle activa en passiva worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, tenzij anders vermeld. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Materiële vaste activa

Algemeen

Materiële vaste activa wordt in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kostprijs van het actief betrouwbaar vastgesteld kan worden.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname en afschrijving wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of vervreemding. Voor de grondslagen met betrekking tot bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

De materiële vaste activa is onderverdeeld in vijf categorieën, hieronder volgt per categorie een nadere toelichting. Deze categorieën wijken enigszins af van de wettelijke bepaling, deze afwijking is het gevolg van de aard van de bedrijfsactiviteiten en het betere inzicht dat hiermee wordt gegeven.

Tot en met het boekjaar 2016 zijn op grond van het BBV – het toen geldende verslaggevingsregiem - bij investeringen gerelateerd aan gebiedsontwikkeling geen eventuele categorieën onderscheiden. Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving moeten categorieën, voor zover zij geen groot onderhoud betreffen, in principe afzonderlijk worden geactiveerd en worden afgeschreven. Deze stelselwijziging is prospectief toegepast, zoals ook toegestaan in RJ 212.8 voor vergelijkbare situaties. De verwerkingswijze van gebiedsontwikkeling tot en met boekjaar 2016 is derhalve niet aangepast.

Bedrijfsgebouwen en bedrijfsinventaris

De bedrijfsgebouwen en bedrijfsinventaris welke voor eigen gebruik zijn, worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, minus investeringssubsidies en bijdragen van derden, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- bedrijfsgebouwen: 2,5%
- bedrijfsinventaris: 4 – 33,3%

Gebiedsontwikkeling

Dit betreffen gebieden die bouw- en woonrijp gemaakt worden teneinde deze te verpachten of verhuren. Gebiedsontwikkeling wordt gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten (waaronder rente op de financiering), minus investeringssubsidies en bijdragen van derden en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De verkrijgings- of vervaardigingsprijs bestaat uit de eventuele aankoop van gronden, kosten voor het bouw- en woonrijp maken en ontwikkeling ten aanzien van weg- en waterbouwkundige werken. Onderdeel van de weg- en waterbouwkundige werken zijn wegen (inclusief bermen & straatverlichting), eventuele betonwerken en riolering.

Indien grond met opstallen is aangekocht en deze opstallen gesloopt worden om de grond bouwrijp te maken, dan maken de opstallen en de sloopkosten deel uit van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Op deze activacategorie wordt niet afgeschreven, aangezien het actief nog niet beschikbaar is voor het beoogde gebruik. Wanneer de gebiedsontwikkeling geheel is afgerond of wanneer een perceel voor afronding uitgegeven is, wordt deze tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs gereclassificeerd naar categorie 'uitgegeven en nog uit te geven gronden', 'weg- en waterbouwkundige werken' danwel 'kades en terreininrichting'. De weg- en waterbouwkundige werken en 'kades en terreininrichting' worden tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs gereclassificeerd, wanneer de gehele gebiedsontwikkeling gereed is.

Uitgegeven en nog uit te geven gronden

Dit betreffen percelen die verhuurd of in erfpacht uitgegeven zijn of nog verhuurd, verkocht of verpacht moeten worden. Deze gronden worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, zoals hierboven bij 'gebiedsontwikkeling' beschreven. Wanneer de activa overgaat naar deze categorie wordt een beheerplan opgesteld om deze activacategorie eeuwigdurend in stand te houden.

Gezien de eeuwige levensduur van de grond en het eeuwig in stand houden van de activa wordt een afschrijvingspercentage van 0% gehanteerd.

Weg- en waterbouwkundige werken

Onderdeel van de weg- en waterbouwkundige werken zijn wegen (inclusief bermen, straatverlichting, belijning en andersoortige direct gerelateerde uitgaven), betonwerken en riolering. Een initiële gebiedsontwikkeling of (vervolg)ontwikke-

ling inzake weg- en waterbouwkundige werken wordt als één component gezien.

Wanneer de activa vanuit de categorie 'gebiedsontwikkeling' wordt gereclassificeerd naar deze categorie wordt een beheerplan opgesteld om deze activacategorie middels renovatie eeuwigdurend in stand te houden. De reclassificatie voortkomend uit de gebiedsontwikkeling wordt gezien als één component, zijnde: weg- en waterbouwkundige werken samenhangend met de desbetreffende ontwikkeling.

Naast de reclassificatie vanuit gebiedsontwikkeling worden binnen deze categorie ook investeringen na de initiële gebiedsontwikkeling ter verbetering of uitbreiding van weg- en waterbouwkundige werken verantwoord.

Mocht de verbetering of uitbreiding van zodanige omvangrijke aard zijn, dan zal het oorspronkelijke actief (deels) gedesinvesteerd worden. Vanaf het moment van dit besluit, wat uitzonderlijk is, tot de uitvoering van het besluit zal middels afschrijving op basis van de resterende gebruiksduur de boekwaarde ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht worden.

Weg- en waterbouwkundige werken worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs zoals hierboven bij gebiedsontwikkeling beschreven. Deze activa-categorie kent geen economische of technische slijtage en hierdoor een niet overzienbare gebruiksduur, aangezien deze middels renovatie eeuwigdurend in stand gehouden aan de hand van een actueel beheerplan. Gezien deze instandhouding door continu levensverlengend onderhoud wordt een afschrijvingspercentage van 0% gehanteerd.

Kades en terreininrichting

Dit betreffen investeringen in kades en terreininrichting van specifieke kavels, installaties (zoals een stoomleiding & zonnepanelen) en verkeersregel- en technische installaties. Daarnaast betreft dit reclassificaties vanuit 'gebiedsontwikkeling'.

De kades en terreininrichting worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, minus investeringssubsidies en bijdragen van derden, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

Dit zijn activa met een beperkte economische levensduur, daar deze niet eeuwigdurend in stand gehouden kan worden of waar sprake is van

technologische veranderingen. Het gehanteerde afschrijvingspercentage is 2,5 – 4,0%. Voor deze activa wordt een beheerplan opgesteld.

Vooruitbetaalde materiële vaste activa

Dit betreffen investeringen waarvan de juridische rechten en economische risico's nog niet zijn overgedragen.

Beheerplannen

Op basis van de beheerplannen, waarin de verwachte uitgaven en de periode tussen de werkzaamheden zijn beschreven, worden voorzieningen gevormd voor periodiek groot onderhoud en in stand houden middels renovatie van de activacategorieën 'Weg- en waterbouwkundige werken' en 'Kades en terreininrichting'. Voor verhuurde of in erfpacht uitgegeven kades en terreininrichting is geen voorziening groot onderhoud gevormd aangezien de huurder/erfpachter verantwoordelijk is voor deze onderhoud.

De uitgaven van deze werkzaamheden worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening, voor zover deze is gevormd voor de beoogde uitgaven. Indien door onvoorziene omstandigheden de uitgaven boven de aangehouden voorziening voor het groot onderhoud aan het desbetreffende actief uitkomen, worden de (meer)uitgaven verwerkt ten laste van de winst-en-verliesrekening.

De grondslag voorzieningen infra droog, riolering, infra nat en baggeren geeft een nadere toelichting op de grondslagen behorend bij deze voorziening.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

De niet-geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Havenbedrijf Moerdijk N.V.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Daarbij worden tevens andere langlopende belangen in aanmerking genomen die feitelijk moeten worden aangemerkt als onderdeel van de netto-investering in de deelneming. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd.

Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Actieve belastinglatentie

Onder de financiële vaste activa zijn actieve belastinglatenties opgenomen, indien en voor zover het waarschijnlijk is dat realisatie van de belastingclaim ter zijner tijd zal kunnen plaatsvinden. Dit betreffen verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende belastingtarief. Waarbij actieve en passieve belastinglatenties gesaldeerd weergegeven worden. Deze actieve latenties zijn gewaardeerd tegen contante waarde en hebben overwegend een langlopend karakter.

Overige vorderingen financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen bevatten verstrekte ingroeikorting welke toegerekend worden aan de periode waarop deze betrekking hebben. Deze vorderingen worden gewaardeerd tegen de

geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Bijzonder waardevermindering van vaste activa

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of aanwijzingen bestaan dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien hiervoor indicaties bestaan, wordt de realiseerbare waarde van het actief bepaald. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief of de kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfs-waarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst- en verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Onderhanden werk

Dit betreffen projectontwikkelingen waarvan de percelen verkocht worden of waarvan het economisch eigendom middels financial lease wordt overgedragen, waar nog geen onvoorwaardelijke verkoopovereenkomst voor is afgesloten en voor eigen rekening en risico worden ontwikkeld

Onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen bestede kosten of geschatte lagere directe opbrengstwaarde. Deze post bestaat uit het saldo van projectkosten en eventuele bijzondere waardevermindering.

De projectkosten bestaan uit de eventuele aankoop van gronden, kosten voor het bouw- en woonrijp maken en ontwikkeling ten aanzien van weg- en waterbouwkundige werken en direct toerekenbare kosten (waaronder rente op de financiering) minus subsidies en bijdrage van derden. Onderdeel van de weg- en waterbouwkundige werken zijn wegen (inclusief bermen & straatverlichting), eventuele betonwerken en riolering. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van de direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de onderneming en betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Reserves

Agioreserve

De agioreserve betreft dat deel van het gestorte en geplaatste kapitaal, dat hoger is dan de nominale waarde van de geplaatste aandelen.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft de in het verleden toegerekende winsten, welke ter vrije beschikking staan voor de Algemene Vergadering. Tevens is, tenzij anders vermeld het resultaat van het huidig boekjaar toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt gevormd indien op balansdatum in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen bestaan, die het gevolg zijn van een gebeurtenis in het verleden, waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. De voorzieningen hebben overwegend een langdurig karakter.

Voorziening infra droog, riolering, infra nat en baggeren

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek instandhouden van de terrein- en haveninrichtingen e.d. op basis van het geschatte bedrag van het instandhouden en de periode tussen de werkzaamheden. De uitgaven van instandhouding worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van instandhouding uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief

aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de winst-en-verliesrekening. De voorzieningen zijn gebaseerd op beheerplannen, deze worden periodiek herzien. Deze voorzieningen zijn gewaardeerd tegen contante waarde.

Waarborgregeling kern Moerdijk

Deze waarborgregeling betreft een afgegeven garantie op het waardebehoud en verkoopbaarheid van particuliere woningen in de kern Moerdijk. De uitvoering ligt bij de gemeente Moerdijk. De lasten van deze regeling zullen in 2030 in rekening gebracht worden bij Havenbedrijf Moerdijk. Jaarlijks wordt bepaald wat de verwachte financiële impact zal zijn per 2030 op basis waarvan de voorziening wordt gemuteerd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen leningen met een looptijd groter dan één jaar. Het gedeelte van de leningen dat wordt afgelost in het komende jaar is opgenomen onder de kortlopende schulden. In de toelichting op de balans is een specificatie opgenomen.

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Voor erfpacht bestaat de mogelijkheid om deze in zijn geheel of gedeeltelijk tegen de contante waarde vooruit te betalen. Het vooruit te ontvangen bedrag wordt berekend op basis van de erfpachtprijs op het moment van betaling, een indexering voor de komende jaren en een rentepercentage waartegen contant wordt gemaakt. De ontvangen bedragen zijn opgenomen onder de langlopende schulden. De jaarlijkse erfpacht wordt lineair ten gunste van de erfpachtopbrengsten gebracht. Waarborgsommen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva betreffen schulden met een looptijd van ten hoogste één jaar en worden - voor zover niet anders vermeld - gewaardeerd tegen nominale waarde.

Leasing

De afgesloten overeenkomsten kunnen operationele of financiële leasecontracten zijn.

Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Als Havenbedrijf Moerdijk optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen. Wanneer Havenbedrijf Moerdijk optreedt als lessor in een operationele lease, wordt het actief als leaseobject verwerkt in de balans overeenkomstig de aard van dat actief. De grondslagen voor de waardering van de geleasede activa zijn beschreven onder het hoofd materiële vaste activa.

Voor de grondslagen voor de verwerking van de baten uit leasecontracten wordt verwezen naar de paragraaf 'netto-omzet' in deze grondslagen.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten bestaan uit derivaten die afgesloten zijn om het renterisico op langlopende schulden met een variabele rente af te dekken, hiervoor wordt kostprijs-hedge-accounting toegepast. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit door de vennootschap gedocumenteerd. De vennootschap stelt door middel van een test periodiek de effectiviteit van de hedgerelatie vast. Dit gebeurt door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, en / of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie. Indien er een indicatie voor ineffectiviteit is, bepaalt de vennootschap dit eventueel ineffectieve deel door middel van een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balans datum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het jaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit leveringen van diensten exclusief omzetbelasting en na aftrek van eventuele kortingen. De verstrekte ingroei kortingen worden verdeeld over de looptijd van het leasecontract.

De opbrengsten hebben grotendeels betrekking op haven- en kadegelden, alsmede inkomsten uit huur- en erfpachtcontracten.

Bij huur- en erfpachtcontracten worden de baten op tijdsevenredige basis over de contractperiode ten gunste van de winst-en-verliesrekening verantwoord. De gebruiksvergoeding (huur/canon per vierkante meter) wordt aan het begin van de contractperiode vastgesteld, waarna een jaarlijkse aanpassing op basis van CPI-indexatie volgt.

Salarissen en sociale lasten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Pensioenen

De over het boekjaar verschuldigde pensioenpremies worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten op vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde, respectievelijk bestede kosten, gebaseerd op de verwachte economische levensduur, conform de grondslagen, welke zijn opgenomen onder de waarderingsgrondslagen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten en soortgelijke kosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet. Aan activa in ontwikkeling toe te rekenen rentelasten worden geactiveerd gedurende de periode van vervaardiging van het actief. De geactiveerde rente wordt gebaseerd op de werkelijke betaalde rente voor de desbetreffende financiering.

Belastingen

Als belasting over het resultaat wordt verantwoord de belasting over het resultaat van het desbetreffende boekjaar en mutaties in de geactiveerde en/of gepassiveerde latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen op basis van het geldende vennootschapsbelasting tarief, rekening houdend met vrijgestelde winstbestanddelen, investerings- en overige faciliteiten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Winstbelastingen, ontvangen rente en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de operationele kasstroom. Betaalde rente en betaalde dividenden worden opgenomen onder de financieringskasstroom. Betaalde rente kan ook onder de operationele kasstroom worden opgenomen.

78

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de investeringskasstroom, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente als een uitgave uit operationele activiteiten.

79

Toelichting op de balans

Vaste activa

I. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Uitgegeven en nog uit te geven gronden	Gebieds- ontwikkeling		Kade en terrein inrichting	Weg- en waterbouwkundige werken	Vooruitbetaalde materiële vaste activa	Totaal
Recapitulatie van boekwaarde per 1 januari 2021								
Aanschafwaarden	8.776.306	159.293.055	112.076.155		34.705.097	1.500.007	1.485.054	317.835.674
Cumulatieve afschrijvingen en waarverminderingen	-5.442.729	-	-		-10.240.914	-	-	-15.683.643
	3.333.577	159.293.055	112.076.155		24.464.183	1.500.007	1.485.054	302.152.031
Overzicht mutaties 2021								
Investerings	1.184.643	283.950	4.926.974		-	1.397.593	1.928.455	9.721.615
Terugneming bijzondere waardevermindering	-	409.101	-		1.772.831	-	-	2.181.932
Desinvesteringen aanschafwaarde	-189.346	-	-		-	-	-	-189.346
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	189.346	-	-		-	-	-	189.346
Uitgiftes van gronden	-	8.590.173	-8.590.173		-	-	-	-
Levering zand van IPM naar LPM	-	-	-2.702.440		-	-	-	-2.702.440
Reclassificatie LPM naar onderhanden werk	-	-	-44.714.291		-	-	-	-44.714.291
Afschrijvingen	-408.395	-	-		-1.004.806	-	-	-1.413.201
Stand 31 december	4.109.825	168.576.279	60.996.225		25.232.208	2.897.600	3.413.509	265.225.646
Recapitulatie van boekwaarde per 31 december 2021								
Aanschafwaarden	9.771.603	168.167.178	60.996.225		34.705.097	2.897.600	3.413.509	279.951.212
Cumulatieve afschrijvingen en waarverminderingen	-5.661.778	409.101	-		-9.472.889	-	-	-14.725.566
	4.109.825	168.576.279	60.996.225		25.232.208	2.897.600	3.413.509	265.225.646

Alle bedragen in euro's (€)

Nadere toelichting

Gedurende boekjaar 2021 is de eerste overeenkomst afgesloten met betrekking tot Logistiek Park Moerdijk (LPM). Het LPM project betreft een projectontwikkeling waarvan het economisch eigendom van de percelen middels financial lease wordt overgedragen Om deze reden heeft een reclassificatie plaatsgevonden van materiele vast activa naar onderhanden werk ten bedrage van € 44.714.291.

Gedurende het boekjaar is € 2.790.890 (2020: € 3.013.210) financieringsrente geactiveerd in de post gebiedsontwikkeling (opgenomen onder post investeringen). De toegerekende rente is gebaseerd op de werkelijke in rekening gebrachte rente, dit betreft een gemiddelde rentevoet van 4,15%.

De niet uitgegeven gronden hebben een waarde van € 13.734.860 (2020: € 13.468.860). Ter zekerstelling van de door het Havenschap Moerdijk verstrekte leningen is op alle bestaande registergoederen van Havenbedrijf Moerdijk ten gunste van het Havenschap Moerdijk een eerste hypotheekrechtrecht gevestigd en is op alle bestaande en toekomstige vorderingen een eerste pandrecht gevestigd.

II. Financiële vaste activa

Recapitulatie van de financiële vaste activa	31-12-2021	31-12-2020
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1	1
Actieve belastinglatentie	5.021.049	4.537.729
Overige vorderingen financiële vaste activa	3.561.074	2.093.068
Totaal	8.582.124	6.630.798

Alle bedragen in euro's (€)

Nadere specificatie en het verloop van de financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	1 januari 2021	Vermogensmutatie	Dividenduitkering	Resultaat boekjaar	31 dec 2021
Beheer Vlasweg 4 Moerdijk B.V.	1	0	0	0	1

	Deelnemingspercentage	Vestigingsplaats
Beheer Vlasweg 4 Moerdijk B.V.	100,00%	Moerdijk

Toelichting

Havenbedrijf Moerdijk N.V. heeft geen financieel belang in de SBIM (= Stichting Beveiliging Industrierrein Moerdijk) en SBM (= Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk), derhalve zijn deze niet verantwoord als deelnemingen.

Nadere specificatie en het verloop van de actieve belastinglatentie

Actieve belastinglatentie	2021	2020
Stand 1 januari	4.537.729	4.038.162
Onttrekking	-232.200	-225.000
Wijziging waarderingselementen	715.520	724.567
Stand 31 december	5.021.049	4.537.729

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

Deze post is het saldo van een actieve en passieve belastinglatentie.

De actieve latentie betreft het volgende:
Begin 2020 is een vaststellingsovereenkomst gesloten met de belastingdienst met betrekking tot de vennootschapsbelasting. Op basis daarvan is een actieve belastinglatentie gevormd. Tot en met 2035 zal fiscaal jaarlijks € 2.400.000 en in 2036 € 996.334 (in 1 keer) meer afgeschreven worden dan commercieel. Dit voordeel is contant gemaakt tegen 2,10% (2020: 3,11%). Daarnaast is in boekjaar 2021 het gehanteerde tarief voor vennootschapsbelasting verhoogd van 25% naar 25,8%, in lijn met de huidige verwachtingen van de ontwikkelingen rond het belastingtarief. De mutaties naar aanleiding hiervan zijn in het verloopoverzicht separaat verantwoord. In de vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst zijn de gebouwen fiscaal hoger gewaardeerd. Het gezien het eeuwigdurende karakter van dit tijdelijke verschil en het niet kunnen schatten van het uiteindelijke fiscale waardeverschil, is hier geen latentie voor gevormd.

De passieve latentie betreft het volgende:
Begin 2020 is een vaststellingsovereenkomst gesloten met de belastingdienst met betrekking tot de vennootschapsbelasting. Op basis daarvan is deze voorziening latente belastingen gevormd. Tot en met 2028 zal fiscaal € 1,5 miljoen per jaar en in 2029 € 531.000 (eenmalig) minder rentekosten opgenomen worden dan commercieel. Dit verschil is contant gemaakt tegen 2,10% (2020: 3,11%).
In jaarrekening 2020 is de discontorente aangepast. Daarnaast is in boekjaar 2021 het

gehanteerde tarief voor vennootschapsbelasting verhoogd van 25% naar 25,8%, in lijn met de huidige verwachtingen van de ontwikkelingen rond het belastingtarief.

Overige vorderingen financiële vaste activa

Nadere specificatie en het verloop van de overige vorderingen financiële vaste activa

Overige vorderingen	2021	2020
Stand 1 januari	2.093.068	1.375.955
Mutaties	1.468.006	717.113
Stand 31 december	3.561.074	2.093.068

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

Dit betreft gegeven kortingen op erfpachtcontracten vanaf 2017 (na de verzelfstandiging van de onderneming) gespreid over de resterende looptijd van het initiële contract. Deze vordering heeft een overwegend langlopend karakter, het kortlopend deel is van geringe omvang.

III. Vlottende activa

Nadere specificatie van de voorraden

Onderhanden werk	2021	2020
Stand 1 januari	-	-
Reclassificatie bestede kosten gebiedsontwikkeling	44.714.291	-
Bestede kosten	5.596.305	-
	50.310.596	

Alle bedragen in euro's (€)

Gedurende het boekjaar is geen financieringsrente geactiveerd (2020: € 93.000).

De bestede kosten omvatten reeds verrichte prestaties.

Recapitulatie van de vorderingen en overlopende activa	31-12-2021	31-12-2020
Vorderingen op handelsdebiteuren	902.767	2.239.982
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen	419.103	385.821
Belastingen en sociale lasten	718.693	938.705
Overige vorderingen op korte termijn	60.000	50.000
Overlopende activa	28.649.176	22.307.523
Totaal	30.749.739	25.922.031

Alle bedragen in euro's (€)

Tenzij anders vermeld in de toelichting hebben alle vorderingen en overlopende activa een looptijd van korter dan 1 jaar.

	31-12-2021	31-12-2020
Vorderingen op handelsdebiteuren		
Debiteuren	902.981	2.241.129
Voorziening dubieuze debiteuren	-214	-1.147
	902.767	2.239.982
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		
Te vorderen van Gemeente Moerdijk	357.207	385.821
Te vorderen van Provincie Noord-Brabant	61.896	-
Rekening courant Beheer Vlasweg 4 Moerdijk N.V.	60.000	50.000
	479.103	435.821
Belasting en sociale lasten		
Te vorderen omzetbelasting	718.693	938.705
Overlopende activa		
Te verrekenen schades	-	13.501
Overige nog te ontvangen posten	28.143.415	22.293.350
Nog te ontvangen bedragen	505.089	-
Waarborgsommen	672	672
	28.649.176	22.307.523

Alle bedragen in euro's (€)

Het onherroepelijk worden van de grondontwikkeling van het LPM resulteert in uitwisseling van gronden en afrekening van gezamenlijk kosten met de samenwerkingspartner. Deze afrekening is onder de overige nog te ontvangen posten gepresenteerd, dit betreft zowel een langlopend als kortlopend deel welk afhankelijk is van de doorlooptijd van het project.

IV. Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
Kas	1.561	1.561
Bank	6.900.298	8.815.746
Kruisposten	874	124
Totaal	6.902.733	8.817.431

Alle bedragen in euro's (€)

Passiva

V. Eigen vermogen

Recapitulatie van het eigen vermogen	31-12-2021	31-12-2020
Gestort en opgevraagd kapitaal	50.000	50.000
Agioreserve	93.309.925	93.309.925
Algemene reserve	34.018.366	22.960.397
	127.378.291	116.320.322
Nadere specificatie en verloop van het eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	2021	2020
Stand 1 januari	50.000	50.000
Stand 31 december	50.000	50.000
Het maatschappelijke kapitaal is verdeeld in 50.000 aandelen van elk € 1.		
Agioreserve		
Stand 1 januari	93.309.925	93.309.925
Stand 31 december	93.309.925	93.309.925
Algemene reserve		
Stand 1 januari	22.960.397	15.106.102
Nettoresultaat na belastingen	11.057.969	7.854.295
Stand per 31 december	34.018.366	22.960.397

Alle bedragen in euro's (€)

Resultaatbestemming

Toelichting

De directie stelt de Algemene Vergadering voor om de winst na belastingen, ad. € 11.057.969, toe te voegen aan de algemene reserve. Dit voorstel zal ter vaststelling worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering.

VI. Voorzieningen

Recapitulatie van de voorzieningen	31-12-2021	31-12-2020
Voorziening infra droog	1.136.831	1.332.208
Voorziening riolering	1.148.519	2.086.167
Voorziening infra nat	1.815.819	2.030.729
Voorziening baggeren	-	266.119
Waarborgregeling kern Moerdijk	6.200.000	7.285.256
Totaal	10.301.169	13.000.479

Alle bedragen in euro's (€)

Verloop van de voorzieningen

Voorziening infra droog

	2021	2020
Stand 1 januari	1.332.208	854.850
Dotatie	715.000	715.000
Onttrekkingen	-910.377	-237.642
Stand 31 december	1.136.831	1.332.208

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

Deze voorziening betreft instandhouding van verhardingen in de openbare ruimte. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening riolering

	2021	2020
Stand 1 januari	2.086.167	2.460.745
Dotatie	1.104.857	978.000
Onttrekkingen	-2.042.505	-1.352.578
Stand 31 december	1.148.519	2.086.167

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

Deze voorziening betreft instandhouding van de riolering en waterhuishouding. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening infra nat

	2021	2020
Stand 1 januari	2.030.729	2.381.050
Dotatie	386.000	386.000
Onttrekkingen	-600.910	-736.321
Stand 31 december	1.815.819	2.030.729

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

Deze voorziening betreft instandhouding van watergebonden assets, zoals steigers, trappen en glooiingen. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening baggeren

	2021	2020
Stand 1 januari	266.119	768.589
Dotatie	585.134	353.000
Onttrekkingen	-851.253	-855.470
Stand 31 december	-	266.119

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

Deze voorziening betreft het instandhouden van de diepte van de insteekhavens. In 2021 zijn de kosten hiervoor hoger geweest dan voorzien. In 2022 wordt een nieuw beheerplan opgesteld, op basis hiervan zal de voorziening opgebouwd worden om de toekomstige kosten te dekken. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Waarborgregeling kern Moerdijk

	2021	2020
Stand 1 januari	7.285.256	6.655.763
Dotatie	-	629.493
Onttrekkingen	-1.085.256	-
Stand 31 december	6.200.000	7.285.256

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

De waarborgregeling kern Moerdijk geeft een garantie op het waardebehoud en de verkoopbaarheid van woningen voor particuliere woningeigenaren in de kern Moerdijk. De uitvoering van de regeling ligt bij de gemeente Moerdijk. De gemeente presenteert de tot dan toe gemaakte kosten voor deze regeling in haar jaarrekening als een vordering op Havenbedrijf Moerdijk. Een eventueel tekort op het financiële resultaat van de waarborgregeling in 2030 dient door Havenbedrijf Moerdijk betaald te worden. De voorziening bestaat uit reeds gemaakte rentekosten tot en met 2021 ad. € 1.745.000 (2020: € 1.704.000) en alle gemaakte en nog te maken kosten ad. € 4.455.000 (2020: € 5.581.256) en is gebaseerd op het base case scenario van de doorrekening, begin 2022, door een onafhankelijk adviesbureau. Deze voorziening is contant gemaakt tegen 0,52% en heeft een overwegend langlopend karakter.

VII. Langlopende schulden

Recapitulatie van de langlopende schulden	31-12-2021	31-12-2020
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen	108.980.811	49.418.462
Overige langlopende schulden	1.507.127	1.712.664
	110.487.938	51.131.126

Alle bedragen in euro's (€)

Hieronder volgt een specificatie van het verloop van de langlopende schulden.

De aflossing voor het komende jaar is opgenomen onder de kortlopende schulden en overige passiva (VIII).

	Langlopende schuld per 01-01-2021	Nieuwe lening 2021	Aflossing 2021	Aflossing komende periode	Langlopende schuld per 31-12-2021
Lening o/g lange termijn	49.844.851	84.062.500	-4.238.889	-20.687.651	108.980.811
Vooruitontvangen erfpacht	1.712.664	318.890	-12.870	-511.557	1.507.127
	51.557.515	84.381.390	-4.251.759	-21.199.208	110.487.938

Alle bedragen in euro's (€)

Nadere specificatie van de langlopende schulden

Havenbedrijf Moerdijk is een kredietovereenkomst aangegaan met het Havenschap Moerdijk. In de kredietovereenkomst is opgenomen, dat Havenbedrijf Moerdijk gehouden is om er zorg voor te dragen dat het Havenschap Moerdijk te allen tijde aan haar verplichtingen uit hoofde van de financieringsinstrumenten kan voldoen, voor zover deze financieringsinstrumenten zijn benut om krediet aan Havenbedrijf Moerdijk te verstrekken.

Lening o/g schuld aan participant/maatschappij betreffen de volgende leningen:

Krediet verstrekker	Hoofdsom	%	Ingangsdatum	Einddatum	Restant schuld 01-01-2021	Nieuwe leningen in 2021	Aflossing in 2021	Restant schuld 31-12-2021	Aflossing in 2022**	Langlopend 31-12-2021
BNG	3.800.000	5,030	22/08/2002	22/08/2027	1.064.000	-	152.000	912.000	152.000	760.000
BNG	600.000	3,750	15/08/2005	15/08/2030	307.150	-	25.880	281.270	26.851	254.419
BNG	1.800.000	3,750	15/08/2005	15/08/2030	921.450	-	77.643	843.807	80.554	763.253
BNG	1.000.000	3,850	01/02/2006	01/02/2031	556.412	-	41.579	514.833	43.180	471.653
BNG	3.250.000	4,470	15/01/2007	15/01/2032	1.995.839	-	129.287	1.866.552	135.066	1.731.486
NWB	45.000.000	0,082	13/11/2020	13/11/2030	45.000.000	-	-	45.000.000	-	45.000.000
NWB *	6.562.500	-0,170	01/07/2021	03/10/2022	-	6.562.500	1.312.500	5.250.000	5.250.000	-
NWB *	50.000.000	0,050	01/07/2021	01/10/2029	-	50.000.000	-	50.000.000	-	50.000.000
NWB *	27.500.000	-0,210	01/07/2021	02/10/2023	-	27.500.000	2.500.000	25.000.000	15.000.000	10.000.000
Totaal	139.512.500				49.844.851	84.062.500	4.238.889	129.668.462	20.687.651	108.980.811

* Roll-over leningen

** de aflossing 2022 is een kortlopende schuld en als zodanig opgenomen onder de schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen

€ 97.107.978 van het langlopend deel van de leningen heeft een resterende looptijd van meer dan 5 jaar.

Samen met de € 103.787.651 die op korte termijn opgenomen is komt het totaal aan opgenomen leningen bij het Havenschap Moerdijk uit op € 212.768.462. Hiermee blijft Havenbedrijf Moerdijk onder de voor 2021 overeengekomen kredietlimiet van € 260.200.000 (2020: € 233.700.000). Uitgedrukt in een percentage is 81,77% (2020: 77,64%) aan financiering opgenomen ten opzichte van de kredietlimiet. Het vastgestelde kredietplafond (met Havenschap Moerdijk overeengekomen maximaal mogelijke kredietlimiet) bedraagt € 280.000.000. Uitgedrukt in een percentage is 76,0% (2020: 64,8%) aan financiering opgenomen ten opzichte van het kredietplafond.

Ter zekerstelling van de door het Havenschap Moerdijk verstrekte leningen is op alle bestaande registergoederen van Havenbedrijf Moerdijk ten gunste van het Havenschap Moerdijk een eerste hypotheekrechtrecht gevestigd en is op alle bestaande en toekomstige vorderingen een eerste pandrecht gevestigd.

Vooruit ontvangen erfpacht betreft de vooruit betaling van een drietal in erfpacht uitgegeven percelen en één recht van opstal. De vooruit betaling van de verschuldigde canon van één perceel betreft de eerste 25 jaar, de vooruit betaling van het tweede perceel betreft een gedeeltelijke vooruit betaling van 1 oktober 2017 tot december 2023. De vooruit betaling die per 1 januari 2018 is ingegaan loopt tot 13 oktober 2023. Het afgekochte recht van opstal betreft de vooruitbetaling voor de eerste 20 jaar, tot en met 31 maart 2041. In 2022 wordt hiervan € 511.557 ten gunste van de exploitatie gebracht, dit is opgenomen onder de kortlopende schulden en overige passiva.

VIII. Kortlopende schulden en overlopende passiva

Recapitulatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	2.510.137	5.560.576
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen	104.422.795	152.758.007
Belastingen en sociale lasten	2.493.876	1.386.717
Overige schulden	120.052	126.789
Overlopende passiva	4.056.580	3.238.275
	113.603.440	163.070.364

Alle bedragen in euro's (€)

Tenzij anders vermeld in de toelichting hebben alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Nadere specificatie van de kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen

	31-12-2021	31-12-2020
Te betalen aan Provincie Noord-Brabant	-	19.921.762
Lening o/g korte termijn Havenschap Moerdijk - kasgeldleningen	83.100.000	131.600.000
Lening o/g korte termijn Havenschap Moerdijk - kortlopend deel leningen	20.687.651	426.389
Rekening-courant Havenschap Moerdijk	635.144	809.856
	104.422.795	152.758.007

Alle bedragen in euro's (€)

De lening o/g korte termijn Havenschap Moerdijk – kasgeldleningen betreffen de volgende leningen:

Kasgeldleningen	Ingangsdatum	Einddatum	Rentepercentage	Hoofdsom
BNG	25/11/21	25/01/22	-0,470%	20.800.000
Aegon Custody B.V.	25/10/21	25/01/22	-0,500%	25.000.000
Menzis Zorgverzekeraar	25/10/21	25/01/22	-0,500%	25.000.000
Achmea B.V.	25/11/21	25/01/22	-0,520%	10.000.000
BNG	22/12/21	25/01/22	-0,470%	2.300.000
Totaal				83.100.000

Alle bedragen in euro's (€)

	31-12-2021	31-12-2020
Belastingen en sociale lasten		
Af te dragen loonheffing	90.974	103.436
Af te dragen vennootschapsbelasting	2.376.148	1.250.436
Af te dragen sociale lasten	25.562	31.653
Af te dragen pensioenpremie	1.192	1.192
	2.493.876	1.386.717
Overige schulden		
Reservering vakantietoelage	73.806	77.554
Reservering verlof uren	45.517	47.341
Reservering levensloop werkgeversbijdrage	-	1.894
Reservering eindejaarsuitkering	729	-
	120.052	126.789
Overlopende passiva		
Nog te betalen rente	12.432	37.299
Vooruit ontvangen opbrengsten	42.123	912.004
Nog te verrekenen subsidies	251.274	385.276
Overige nog te betalen posten	3.239.198	1.407.582
Vooruit ontvangen erfpacht en recht van opstal op korte termijn	511.553	496.114
	4.056.580	3.238.275

Alle bedragen in euro's (€)

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 13,1 miljoen gebaseerd op de laatste update van het financieel risicoplan in oktober 2021. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het eigen vermogen en bedraagt € 116,3 miljoen per 31 december 2021 voor winstbestemming, een jaar eerder was dit € 109,1 miljoen. Dit betekent dat het risicoprofiel in 2021 ten opzichte van 2020 verbeterd is. De mogelijke risico's uit de grondexploitatie Industrial Park Moerdijk (IPM) en Logistiek Park Moerdijk (LPM) worden afgedekt uit de positieve netto contante waarde van beide projecten. Het risicobeleid is erop gericht om zicht te houden op de risico's die Havenbedrijf Moerdijk loopt, om de kans dat risico's zich voordoen zo klein mogelijk te houden en om ervoor te zorgen dat, als een risico zich voordoet, dat opgevangen kan worden.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiering en treasury

De financiering van het Havenbedrijf verloopt via het Havenschap Moerdijk. In de, tussen de GR en het Havenbedrijf opgestelde, kredietovereenkomst is bepaald dat het Havenbedrijf de uitvoering van de benodigde activiteiten voor de financiering en alle lasten met betrekking tot de financiering draagt. Hieruit kan worden afgeleid dat de financiering (en derivaten) in economische zin volledig gedragen wordt door het Havenbedrijf Moerdijk.

Om het renterisico met betrekking tot de variabele rente op de kasgeldleningen af te dekken zijn in 2007, 2009 en 2015 renteswaps afgesloten. De berekende marktwaarde van deze derivaten bedraagt per 31 december 2021 -/- € 15.509.431 (2020: -/- € 21.416.650).

De contracten lopen in oktober 2022, 2023 en respectievelijk 2029 af. Uit hoofde van de renteswaps is geen bijstortingverplichting en wordt geen liquiditeitsrisico gelopen. In het boekjaar is geen sprake geweest van een overhedgesituatie.

De volgende renteswaps zijn afgesloten:

Renteswaps	Nominale rente afgedekt	Rente-percentage	Reële waarde 31/12/2021
Rabobank	5.250.000	4,85%	-180.435
Deutsche bank	25.000.000	4,36%	-1.089.301
Rabobank	50.000.000	3,69%	-14.239.695
	80.250.000		-15.509.431

Alle bedragen in euro's (€)

De afgedekte nominale waarden lopen gedurende de looptijd af. Eind 2021 is een kwantitatieve ineffectiviteitsmeting uitgevoerd door de reële-waardeveranderingen van een hypothetisch derivaat (perfecte match met de afgedekte positie) te vergelijken met de reële-waardeveranderingen van het werkelijk afgesloten derivaat. Dit om vast te stellen of er mogelijk sprake is van een ineffectief deel van de renteswap. De kwantitatieve analyse van de hedge-relatie en de dynamiek en timing van de investeringsprognoses leiden ertoe dat de hedge-relatie als effectief is beoordeeld.

Het Interest Coverage Ratio bedraagt 4,0 (2020: 3,3) en zegt hoeveel keer de rente kan worden betaald uit het brutobedrijfsresultaat (> 2 is gezond). De Debt/Ebitda verhouding bedraagt 12,5 (2020: 11,6) en laat de verhouding zien tussen de rente-dragende schulden en het brutobedrijfsresultaat (< 7 is gezond). De solvabiliteitsratio bedraagt 35% (2020: 34%) en laat de verhouding zien tussen eigen vermogen en totaal vermogen (> 30% is gezond). De rentekosten op jaarbasis bedragen € 3.552.440 en het gemiddelde rentepercentage bedraagt 1,97% (2020: 2,60%), deze wordt bepaald door de rentekosten op jaarbasis te delen door de rentedragende schulden.

De boekwaarde en actuele waarde van de vorderingen van Havenbedrijf Moerdijk en alle bestaande registergoederen van Havenbedrijf Moerdijk samen bedragen respectievelijk € 304,9 miljoen (2020: € 264,1 miljoen) en € 390,5 miljoen (2020: € 373,4 miljoen). Uitgedrukt in een ratio bedraagt de boekwaarde ten opzichte van de aangetrokken financiering 1,59. Uitgedrukt in een ratio bedraagt de marktwaarde ten opzichte van de aangetrokken financiering 2,03.

Niet in balans opgenomen verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

Havenbedrijf Moerdijk heeft eind 2021 een aantal meerjarige verplichtingen aan derden. Dit betreffen meerjarige contracten voor lease van voertuigen en kantoorapparaten. De totale verplichtingen bedragen € 194.500 en hebben een looptijd van maximaal 5 jaar. Er zijn geen verplichtingen met een looptijd langer dan 5 jaar.

Daarnaast zijn er meerjarige contracten afgesloten voor onder andere instandhoudings-werkzaamheden aan de terreinen en diverse advieswerkzaamheden met een totale waarde van ca. € 12.830.000.

Vitaliteitsregeling

Om aan de kwaliteit en vitaliteit van de lokale en regionale samenleving bij te dragen is per jaar maximaal 5% van de winst voor belasting beschikbaar, voor initiatieven en projecten die een bijdrage kunnen leveren aan het doel en voldoen aan de gestelde criteria. Hierbij is per initiatief een maximale bijdrage van € 25.000 beschikbaar. Wanneer in een boekjaar het maximum niet wordt gebruikt, is het verschil geen verplichting voor toekomstige boekjaren.

Logistiek Park Moerdijk

Overeenkomst ontwikkelcel 1

In juni 2021 is een overeenkomst van erfpacht en erfdienstbaarheid met voorwaardelijkheden afgesloten met betrekking tot ontwikkelcel 1. Hierin is overeengekomen dat Havenbedrijf Moerdijk € 625.000 aan erfpachter zal vergoeden inzake de bedrijfsaansluiting elektriciteit.

Optie ontwikkelcel 4

Begin september 2021 is een optie tot de vestiging van recht van erfpacht afgegeven inzake ontwikkelcel 4 van het Logistiek Park Moerdijk (ca. 350.000 m²). Deze optie loopt af op 30 juni 2022.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

IX. Netto-omzet

	2021	2020
Haven- en kadegelden	6.661.140	6.030.876
Erfpacht en verhuur terreinen	14.054.545	12.718.022
Vergoedingen	2.569.608	2548.706
	23.285.293	21.297.604

Toelichting

De opbrengsten havengelden laten een stijging zien van 10% zowel door een stijging in overslag in tonnen en als in aantal schepen.

De omzet erfpacht en verhuurde terreinen is gestegen met 11% doordat op meer terreinen een erfpachtcontract of recht van opstal zijn gevestigd.

Nadere specificatie van de omzet

Haven- en kadegelden

	2021	2020
Zeehavengelden	3.599.747	3.161.993
Zeehavengeld garanties	170.807	125.322
Havengeld binnenvaart	1.261.997	1.194.121
Kadegelden	1.628.589	1.549.440
	6.661.140	6.030.876

Alle bedragen in euro's (€)

Erfpacht en verhuurde terreinen

	2021	2020
Erfpacht opbrengsten	11.585.500	10.585.941
Verhuur opbrengsten	2.117.578	1.606.008
Pachtopbrengsten	17.657	267.011
Recht van opstal opbrengsten	333.810	259.062
	14.054.545	12.718.022

Alle bedragen in euro's (€)

Vergoedingen

	2021	2020
Gebruiksvergoedingen	1.345.368	1.324.849
Toerekening vergoeding uitvoering publieke taken	1.224.240	1.223.857
	2.569.608	2.548.706

Alle bedragen in euro's (€)

De gebruiksvergoedingen bestaan uit vergoedingen voor spoorgebruik, toestemmingen droog en nat en vergoedingen voor reclameborden. De toerekening vergoeding uitvoering publieke taken bestaat uit de bij de gemeente en waterschap in rekening gebrachte kosten voor riool.

X. Overige bedrijfsopbrengsten

	2021	2020
Overige baten	567.888	1.503.684
	567.888	1.503.684

Alle bedragen in euro's (€)

Nader specificatie van de lonen en salarissen

XI. Salarissen en sociale lasten

	2021	2020
Lonen en salarissen	1.973.562	1.922.187
Sociale lasten	286.381	284.801
Pensioenlasten	319.907	298.413
	2.579.850	2.505.401

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

De pensioenen zijn ondergebracht bij pensioenuitvoerder ABP. De pensioengevende salarisgrondslag is middelloon, waarbij wordt geïndexeerd. De actuele dekkingsgraad per 31 december 2021 is 110,2% (2020: 97,5%).

Gemiddeld aantal werknemers

Toelichting

Het gemiddeld aantal medewerkers gedurende de gerapporteerde periode is als volgt:

	2021	2020
Directie	1,0	1,0
Commerciële exploitatie	4,5	4,5
Financiën	3,1	3,3
Infrastructuur & Beheer	4,3	3,6
Ruimtelijke ontwikkeling, milieu en duurzaamheid	1,9	1,9
Ondersteunende medewerkers	5,2	4,6
Staf	4,1	4,6
Veiligheid & Havenmeester	3,7	3,7
	27,8	27,2

Alle bedragen in euro's (€)

Geen van de werknemers is werkzaam in het buitenland.

Bezoldiging Raad van Commissarissen

Naam	Aanvang termijn	Einde termijn	Vast beloning
Dr.Ir.P.J.M. (Peter) van Laarhoven	01/01/2021	31/12/2024	18.810
Drs. M.H.T. (Marjolein) Jansen	01/01/2020	31/12/2023	14.630
Dr. J.M. (Jan) van der Eijk	01/01/2021	31/12/2022	14.630
			48.070

Alle bedragen in euro's (€)

Conform art 2:383 BW is de bezoldiging van de directeur-bestuurder niet in de jaarrekening vermeld.

XII. Afschrijvingskosten

	2021	2020
Afschrijving op materiële vaste activa	1.413.201	1.409.537
	1.413.201	1.409.537

Alle bedragen in euro's (€)

XIII. Overige bedrijfskosten

	2021	2020
Overige personeelskosten	632.525	403.556
Huisvestingskosten	128.055	149.547
Exploitatiekosten	3.911.725	5.022.491
Administratie- en advieskosten	1.392.580	1.678.680
Verkoopkosten	120.466	97.479
Algemene kosten	1.698.132	1.202.521
Mutaties voorziening dubieuze debiteuren	-1.019	694
Andere kosten	152.428	168.180
	8.034.892	8.723.148

Alle bedragen in euro's (€)

Nadere specificatie van de overige bedrijfskosten

Overige personeelskosten

	2021	2020
Uitzendkrachten en inhuur	377.272	151.304
Reiskosten	69.777	57.510
Opleidingskosten	31.270	48.428
Werving en selectie kosten	16.604	7.914
Overige salaris kosten	137.602	138.400
	632.525	403.556

Alle bedragen in euro's (€)

Huisvestingskosten

	2021	2020
Onderhoudskosten gebouw	55.579	85.010
Schoonmaakkosten gebouw	54.707	51.927
Kantoorafval ophaalkosten	3.266	3.352
Plantinrichtingskosten	3.041	3.205
Kantoorinventaris kosten	11.462	6.053
	128.055	149.547

Alle bedragen in euro's (€)

Exploitatiekosten

	2021	2020
Uitvoer en beheerskosten	1.900.085	1.626.001
Uitvoer en beheerskosten onderhanden projecten	-	-
Dotaties voorzieningen	1.578.877	3.061.493
Kosten brandweerzorg	419.262	313.831
Kosten schades	13.501	21.166
	3.911.725	5.022.491

Alle bedragen in euro's (€)

Administratie- en advieskosten

	2021	2020
Algemene advieskosten	987.602	1.332.770
Juridische advieskosten	21.090	64.477
Externe accountantskosten	228.273	130.598
Belasting advieskosten	43.836	35.495
Bestuurskosten	51.558	59.767
Administratie kosten derden	57.635	53.020
Archief bewaarplaats	2.586	2.553
	1.392.580	1.678.680

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

De accountantskosten betreft hier alleen controlewerkzaamheden. Fiscale werkzaamheden vallen onder belasting advieskosten.

Verkoopkosten

	2021	2020
Advertenties	12.600	5.270
Evenementen	6.932	25.897
Website en social media kosten	30.864	19.188
Sponsoring en donaties	64.223	46.350
Overige verkoopkosten	5.847	774
	120.466	97.479

Alle bedragen in euro's (€)

Algemene kosten

	2021	2020
Huurkosten	36.771	37.553
Verzekeringskosten	146.337	124.853
Gas, elektriciteit en water	300.955	296.019
Automatiseringskosten	381.010	295.550
Onroerendzaak belasting	172.785	177.624
Waterschapslasten	64.715	69.379
Brandbeveiligingskosten	912	2.382
Onderhoudskosten	156.586	96.263
Overige kosten	438.061	102.898
	1.698.132	1.202.521

Alle bedragen in euro's (€)

Kosten te treffen voorzieningen

	2021	2020
Dotatie voorzienig dubieuze debiteuren	-1.019	694

Alle bedragen in euro's (€)

Andere kosten

	2021	2020
Cateringkosten	15.094	12.436
Kantoorbenodigdheden	5.253	6.862
Leasekosten kopieerapparatuur	11.179	24.204
Papier en drukwerk	14.340	7.642
Huisstijl	6.489	2.216
Vakbladen abonnementskosten	8.199	10.577
Kosten lidmaatschappen	57.719	67.375
Telefoonkosten	25.680	28.431
Porto kosten	8.513	8.473
Overige kosten	-38	-36
	152.428	168.180

Alle bedragen in euro's (€)

XIV. Financiële baten en lasten

	2021	2020
Rentelasten en soortgelijke kosten	1.082.265	1.715.757
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-1.173.623	-
	-91.358	1.715.757

Alle bedragen in euro's (€)

Rentelasten en soortgelijke kosten

	2021	2020
Rentekosten	3.577.307	4.443.426
Garantiepremie	300.000	300.000
Rentekosten rentederivaten	-24.867	-24.867
Bankkosten / koersverschillen	20.709	10.413
Geactiveerde rentekosten	-2.790.884	-3.013.215
	1.082.265	1.715.757

Alle bedragen in euro's (€)

De rentebaten betreft te ontvangen rente over de vordering die opgenomen is onder de overlopende activa, overige nog te ontvangen posten.

XV. Belastingen

	2021	2020
Acute belasting huidig boekjaar	3.277.080	2.131.414
Acute belasting voorgaande boekjaren	246.801	-
Mutatie belasting latenties	-483.322	-499.566
Vennootschapsbelasting	3.040.559	1.631.848

Alle bedragen in euro's (€)

Toelichting

Belastbaar bedrag:		2021
Resultaat voor belastingen		14.098.528
Fiscale verschillen:		
Af: fiscaal hogere afschrijvingen materiele vaste activa	-2.400.000	
Bij: fiscaal lagere rentelasten	1.500.000	
		-900.000
Bij: niet afrekbare gemengde kosten		7.790
Belastbaar bedrag		13.206.318
Acute belasting huidig boekjaar:		
15,0% over € 245.000		36.750
25% van € 12.961.318		3.240.330
		3.277.080

Alle bedragen in euro's (€)

Het effectief belastingtarief over 2021 bedraagt 19,82% (2020: 17,20%).
Het verschil tussen het vennootschapsbelastingtarief van 25% en de effectieve belastingdruk wordt als volgt verklaard:

	2021	2020
Nominaal belastingtarief	25,00%	25,00%
Mutaties latente belastingen	-3,43%	-5,27%
Commercieel vs. fiscale verschillen	-1,60%	-2,37%
Niet aftrekbare gemengde kosten	0,01%	0,02%
Opstaptarief 15% resp. 16,5% i.p.v. 25%	-0,17%	-0,18%
Effectieve belastingdruk	19,82%	17,20%

Conform artikel 30 van de statuten van Havenbedrijf Moerdijk N.V. wordt de jaarrekening ondertekend door de directie en medeondertekend door de leden van de Raad van Commissarissen:

F.J. van den Oever
Directeur (CEO)

P.J.M. van Laarhoven
Voorzitter RvC

M.H.T. Jansen
Lid RvC

J.M. van der Eijk
Lid RvC

Statutaire bepalingen inzake de bestemming van het resultaat

Artikel 32 Winst en uitkeringen

32.1. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

32.2. De uitkeerbare winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering voor uitkering van dividend, reservering of zodanige andere doeleinden binnen het doel van de vennootschap als die vergadering zal besluiten. Bij de berekening van de winst komt het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de aandelen in aanmerking. Indien de stemmen staken ter zake een besluit van de algemene vergadering tot uitkering van winst, wordt de uitkeerbare winst gereserveerd.

32.3. De vennootschap kan aan aandeelhouders en andere gerechtigden tot de uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden. Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt niet mee.

32.4. Uitsluitend de algemene vergadering kan besluiten tot uitkering van winst of tot het doen van tussentijdse uitkeringen van interim-dividend of tot uitkeringen ten laste van een reserve van de vennootschap.

32.5. De algemene vergadering kan besluiten tot uitkeringen anders dan in geld.

32.6. Uitkeringen op aandelen kunnen slechts plaats hebben tot ten hoogste het bedrag van het uitkeerbare eigen vermogen en, indien het een tussentijdse uitkering betreft, aan dit vereiste is voldaan blijkens een tussentijdse vermogensopstelling als bedoeld in artikel 2: 105 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek. De vennootschap legt de vermogensopstelling ten kantore van het handelsregister neer binnen acht (8) dagen na de dag waarop het besluit tot uitkering wordt bekendgemaakt.

32.7. De vordering van een aandeelhouder tot een uitkering op aandelen verjaart door een tijdsverloop van vijf (5) jaren.

F.J. van den Oever
Directeur (CEO)

P.J.M. van Laarhoven
Voorzitter RvC

M.H.T. Jansen
Lid RvC

J.M. van der Eijk
Lid RvC

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant*

T: +31 (0)10 24 24 600
E: rotterdam@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
Postbus 4208, 3006 AE Rotterdam
Weena 764, 3014 DA Rotterdam
Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA1460

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van Havenbedrijf Moerdijk N.V.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Havenbedrijf Moerdijk N.V. gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Havenbedrijf Moerdijk N.V. op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de winst-en-verliesrekening over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Havenbedrijf Moerdijk N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Statuair gevestigd te Eindhoven en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 17171186.
BDO Audit & Assurance B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam "BDO" optreden.
BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO netwerk en van elk van de BDO Member Firms.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ Het verslag van de Raad van Commissarissen;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

* De controleverklaring heeft betrekking op de in het jaarverslag opgenomen jaarstukken over 2021.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 22 april 2022

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

C.M. Steehouwer MSc RA

2021

